

Taipalsaaren kunta

# Talousarvio 2022

## Taloussuunnitelma 2023 – 2024



**SISÄLLYSLUETTELO**

|       |                                                                                                 |    |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1.    | TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT .....                                                              | 4  |
| 1.1   | Taloussuunnittelun perusteet.....                                                               | 4  |
| 1.2   | Suunnittelun taloudelliset perusteet .....                                                      | 4  |
| 1.2.1 | Yleinen taloudellinen tilanne .....                                                             | 4  |
| 1.2.2 | Taipalsaaren kuntatalouden perusteet .....                                                      | 5  |
| 1.2.3 | Verotulot .....                                                                                 | 6  |
| 1.2.4 | Valtionosuudet .....                                                                            | 8  |
| 1.3   | Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet.....                                                | 9  |
| 1.3.1 | Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys.....                                                    | 10 |
| 1.3.2 | Työpaikat .....                                                                                 | 12 |
| 1.4   | Riskianalyysi.....                                                                              | 12 |
| 2.    | TALOUSARVION SITOVUUS JA SEURANTA .....                                                         | 14 |
| 2.1   | Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset.....                                                   | 14 |
| 2.2   | Talousarvion seuranta .....                                                                     | 16 |
| 2.3   | Strategiset tavoitteet.....                                                                     | 17 |
| 3.    | KÄYTTÖTALOUSOSA.....                                                                            | 18 |
| 3.1   | Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen meno- ja tulolajeittain .....              | 18 |
| 3.2   | Talousarvion sisäiset erät .....                                                                | 20 |
| 3.3   | Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelmat 2020 – 2024.....                                   | 21 |
| 3.4.  | Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet.....                                       | 24 |
| 100   | Vaalit .....                                                                                    | 24 |
| 200   | Tarkastus ja arviointi .....                                                                    | 24 |
| 30    | Konsernihallinto .....                                                                          | 24 |
| 300   | Hallintopalvelut .....                                                                          | 25 |
| 320   | Elinvoimapalvelut.....                                                                          | 26 |
| 330   | Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut (vuodesta 2023 alkaen Hyvinvoinnin edistäminen)..... | 28 |
| 40    | Sivistyspalvelut.....                                                                           | 30 |
| 400   | Sivistyspalveluiden hallinto .....                                                              | 30 |
| 405   | Ruokapalvelut .....                                                                             | 31 |
| 470   | Perusopetus.....                                                                                | 33 |
| 480   | Varhaiskasvatus .....                                                                           | 34 |
| 490   | Kulttuuri ja vapaa-aika .....                                                                   | 36 |
| 50    | Tekniset palvelut .....                                                                         | 38 |
| 500   | Teknisten palveluiden hallinto .....                                                            | 38 |
| 510   | Kaavoitus.....                                                                                  | 40 |

|                                                                                  |    |
|----------------------------------------------------------------------------------|----|
| 570 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut.....                                       | 41 |
| 575 Liikenneväylät .....                                                         | 42 |
| 580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet .....                                     | 42 |
| 590 Vesihuoltolaitos.....                                                        | 44 |
| 4. TULOSLASKELMAOSA .....                                                        | 46 |
| 4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat.....                              | 46 |
| 5. RAHOITUSOSA.....                                                              | 48 |
| 5.1 Rahoituslaskelma .....                                                       | 48 |
| 6. HENKILÖSTÖOSA .....                                                           | 51 |
| 6.1 Henkilöstön lukumäärä .....                                                  | 51 |
| 6.2 Henkilöstökulut .....                                                        | 51 |
| 7. INVESTOINTIOSA.....                                                           | 52 |
| 7.1 Investointiohjelma 2022 ja investointisuunnitelma 2023–2024.....             | 53 |
| 8. KONSERNIOSA .....                                                             | 55 |
| 8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet taloussuunnittelukauden vuosille 2022 - 2024 ..... | 55 |

# 1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

## 1.1 Taloussuunnittelun perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelma-kausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteutavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

## 1.2 Suunnittelun taloudelliset perusteet

### 1.2.1 Yleinen taloudellinen tilanne

”Kansainvälinen talous on elpymässä pandemiakriisistä. Tätä tukevat rokotuskattavuuden nousu ja elvyttävä talouspolitiikka. Maailmantalouden jyrkkä supistuminen vuonna 2020 vaihtuu 6 prosentin kasvuksi tänä vuonna. Euroalueen talous kuroo koronakuopan umpeen vuoden loppuun mennessä kasvamalla 5 prosentin vauhdilla tänä vuonna. Euroalueen elpyminen on kuitenkin kesken, eikä talous vielä pärjää ilman talouspolitiikan tukea. Lisäksi koronan deltavariantti tuo epävarmuutta euroalueen lähiajan näkyymiin. Koska rokotuskattavuus paranee ja rajoitustoimia toteutetaan suunnatun mukaan, koronan leviäminen on pienempi riski terveydelle ja talousvaikutukset vähäisempiä kuin aiemmin. Kehittyvien maiden alhainen rokotuskattavuus ja uusien virusvarianttien uhka varjostavat kuitenkin vielä pidemmän aikaa näkymiä.

Euroalueen inflaation arvioidaan hidastuvan ensi vuonna koronaviruksen johtuvien poikkeuksellisten hintavaikutusten vaimentuessa. Vaikka euroalueen inflaatioennusteita on viime aikoina nostettu, inflaatio on jäämässä yhä alle 2 prosentin vuosina 2022–2023. Keskipitkällä aikavälillä euroalueen inflaatiota hidastavat yhä useat tekijät, kuten talouden vapaa kapasiteetti sekä maltilliset palkkapaineet. Lisäksi euroalueella pitkät inflaatio-odotukset ovat yhä vaikeat suhteessa EKP:n inflaatiotavoitteeseen.

Vaikka inflaatiotavoitteeseen on vielä euroalueella matkaa, edellytykset palata keskipitkällä aikavälillä kestävästi 2 prosentin inflaatiotavoitteeseen ovat talouden elpymisen myötä kohentuneet. Tätä tukee myös EKP:n neuvoston heinäkuussa julkistama uusi

rahapolitiikan strategia, joka ankkuroi euroalueen inflaatio-odotukset aiempaa vahvemmin symmetriseen 2 prosentin tavoitteeseen.”

*Lähde: Suomen pankki, 16.9.2021*

”Valtioneuvosto päätti 12. toukokuuta vuosien 2022–2025 julkisen talouden suunnitelmasta, joka sisältää myös valtiontalouden kehyspäättöksen.

Valtion budjettitalouden menojen arvioidaan olevan 63,8 miljardia euroa ja tulojen 56,2 miljardia euroa vuonna 2022. Julkisen talouden suunnitelmassa on pyritty huomioimaan sote-uudistuksen keskeiset vaikutukset valtion ja kuntien talouteen. Uudistuksesta johtuvan rakennemuutoksen seurauksena budjettitalouden menojen ja tulojen taso nousee vuodesta 2023 alkaen. Sote-uudistukseen liittyvät laskelmat ovat vielä alustavia, ja ne tulevat tarkentumaan vuosien 2023–2026 julkisen talouden suunnitelman valmistelun yhteydessä.

Valtion budjettitalouden arvioidaan olevan noin 6,7–8,9 miljardia euroa alijäämäinen vuosina 2022–2025. Julkisen talouden suunnitelma on rakennettu valtiovarainministeriön uusimman talousennusteen pohjalle. Julkisen talouden suunnitelma sisältää myös vakausohjelman, jonka Suomi toimittaa EU:lle. Ohjelma liittyy talouspolitiikan EU-ohjausjaksoon.”

*Lähde: Valtioneuvosto/Julkisen talouden suunnitelma, 12.5.2021*

### 1.2.2 Taipalsaaren kuntatalouden perusteet

Taipalsaaren kunnanvaltuusto hyväksyi 20.9.2017 § 69 kuntastrategian vuosille 2017- 2021. Kuntastrategian visiossa on kuvattu tahtotila pysyä taloudellisesti itsenäisenä ja haluttuna asuin- ja vapaa-ajanpaikkakuntana. Taloudelliseen itsenäisyyteen sisällytetyt toimenpiteet ajanjaksolla 2017 - 2021 ovat:

- tasapainoinen talous ja talousjohtaminen
- pitkäjänteinen investointien suunnittelu
- henkilöstövoimavarajohtaminen.

Vuoden 2022 talousarviota ja vuosien 2023 - 2024 taloussuunnitelmaa on laadittu Korona-pandemian jälkivaiheen tilanteessa ja uuden hyvinvointialueen 1.1.2023 edessä olevan rahoitusmalli näköpiirissä. Eksoten ja Etelä-Karjalan Pelastuslaitoksen rahoitus uudessa hyvinvointialuetoimintamalli supistaa käyttötaloutta noin 16 miljoonalla eurolla 1.1.2023 alkaen.

Talousarvion raamitusta on läpikäyty valtuuston iltakoulussa syyskuun lopulla. Tavoitteena on suunnittelukauden talouden tasapaino. Verotulojen kasvu on ollut suotuisaa vuoden 2020 jälkeen. Vuoden 2021 viimeisen (syyskuu) veroennustekehikon ja talousarvio 2021 ero verotulokertymässä on kasvanut positiivisesti liki 1,3 miljoonaa euroa. Valtionhallinnon toimesta koronan aiheuttamia verotulomenetyksiä ei enää kompensoida vastaavissa määrin valtionosuuksien kautta vuonna 2022. Talousarvion raamissa palkkojen nousu ja muiden erittelemättömien kustannusvaikutuskasvuksi arvioitiin 1,25 %. Mm. Eksoten kustannukset nousevat merkittävästi enemmän. Myös muiden kustannusten nousu on kunnanvaltuustolle syyskuussa 2021 pidetyn talousraami-iltakoulun suuruisia pääsääntöisesti. Tilikauden ennustettu alijäämä on parantunut siitä hetkestä noin 0,3 milj. euroa kasvaneiden valtionosuuksien johdosta.

Toimintatuottoja (ulkoiset) on yhteensä 2.701.927 euroa (edv. 2.544.263 euroa), mikä 6,2 % vuoden 2021 talousarviota enemmän. Tilikausivuoteen 2019 verrattuna lisäystä on 2,9 %.

Käyttötalouden tuottoja (sisäiset + ulkoiset) on arvioitu kertyvän 5.132.421 euroa (edv. 4.832.371 euroa), mikä on kasvanut pääasiassa sisäisistä vyörytyksistä johtuen. Sisäisten kulujen vyörytystä kaikissa aiheuttamisperiaatetta vaativissa kustannuksissa tehdään Valtionkonttorin tuottamien uusien Kuntatilastointi-periaatteiden mukaisesti. Vuonna 2022 jatketaan aiemmin käyttöön otettua ja tarkennettua vyörytysmallia.

Vuoden 2022 käyttötalousmenojen (ulkoiset) loppusumma on 30.297.366 euroa (TA2021 30.649.679 euroa). Palkkoja talousarvion käyttötalousmenoihin sisältyy 6.604.443 euroa (TA2021 5.945.807 euroa), mikä on 658.636 euroa 11,0 % vuoden 2021 talousarvion palkkasummaa suurempi. Vuoden 2022 käyttötalousmenojen loppusumma (sisäiset + ulkoiset) on 32.727.860 euroa (TA2021 30.649.679 euroa).

Toimintakate on -27.595.439 euroa (TA2021 -25.817.308 euroa) ja siinä heikennystä 6,7 % edelliseen vuoteen.

Eksoten maksut ja arvioidut maksut ovat eri vuosina:

| TP2020 | TA2021 | TP2021e | TA2022   | TS2023 |
|--------|--------|---------|----------|--------|
| 15,7   | 15,2   | 15,4 *) | 15,9 **) | -      |

\*) arvioitu maksuosuus TA2021: 15.855 milj. euroa ja Eksoten mahdollisen positiivisen tuloksen myötä ehdollista pakollisen vanhan varauksen purkua enintään 0,820 milj. euroa, mistä arviolta 0,6 milj. euroa on purettavissa 2021.

\*\*) arvioitu maksuosuus TA2022: palveluostoihin on 16.133 milj. euroa ja avustusosuus 197.065 euroa, yhteensä 16.330.419 euroa. Eksoten vanhan pakollisen varauksen purun määrä on 414.685 euroa. Kaikki edellä olevat yhteensä netto 15.915.734 euroa.

Kokonaispalveluosto Eksotelta on 31.12.2022 lopulta noin 15,9 milj. euroa netto, kun kirjanpidossa 31.12.2021 olevaa pakollista varausta arvioidaan purkaa 31.12.2022 tulosta noin 0,4 Milj. euroa tulosta parantavasti.

Eksote hakee kaikkien osakaskuntien puolesta asukaslukuperusteiset koronakorvaukset suoraan valtion hallinnolta.

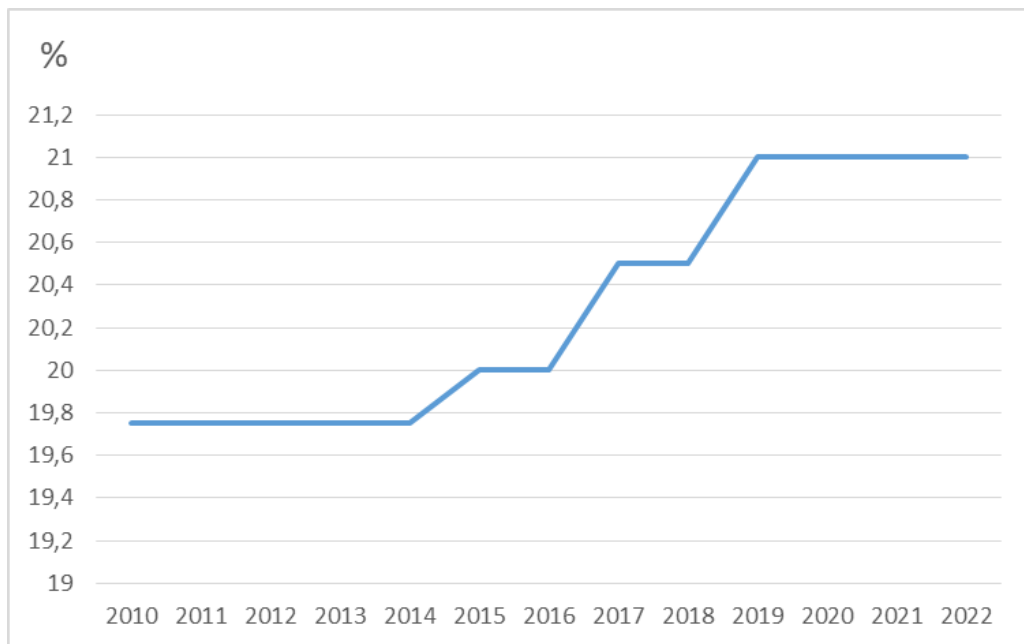
Verorahoituksen (verot ja valtionosuudet) määräksi on arvioitu yhteensä 28.892.000 euroa (TA2021: 27,7 miljoonaa euroa). Edellä olevaan sisältyy valtionosuuksia talousarvioon 2022 on arvioitu kertyvän 7.095.000 euroa, mikä on 0,1 milj. euroa suurempi kuin vuonna 2021.

### 1.2.3 Verotulot

Kunnan verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Talousarvio 2022 on laadittu käyttäen kunnanvaltuuston 10.11.2021 hyväksymiä tulovero- sekä kiinteistöveroprosentteja.

Vuodelle 2022 päätetty tuloveroprosentti on 21,00 %. Vuodelle 2022 määrätty tuloveroprosentti määrittää myös vuoden 2023 tuloveroprosentin. Sote-uudistuksen yhteydessä vuodelle 2023 tehtävä veroprosenttileikkaus tehdään vuoden 2022 tuloveroprosenteista. Viimeisimmän laskelman mukaan tuloveroprosentteja leikattaisiin 12,39 % -yksiköllä. Lopullinen leikattava prosenttiosuus selviää keväällä 2022.

Tuloveroprosentin kehitys on vuosina 2010 - 2022 ollut seuraava:



Keskimääräinen tuloveroprosentti koko maassa vuonna 2021 on 20,02 prosenttia ja Etelä-Karjalassa 20,76 prosenttia. Saman kokoluokan kunnissa keskimääräinen veroprosentti on 21,23. Verohallinnon verotulojen ennustekehikon mukaan efektiivinen kunnallisveroaste Taipalsaarella on 15,22 %.

Kiinteistöveroprosentit vuonna 2022 (suluissa vuoden 2021 prosentit) ovat Taipalsaaren kunnassa seuraavat:

- vakituinen asuinrakennus 0,55 % (0,55 %)
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,30 % (1,30 %)
- rakentamaton rakennuspaikka, 3,50 % (3,50 %) ja
- yleinen kiinteistöveroprosentti/rakennukset/maapohja 1,40 % (1,40 %)
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00 % (0,00 %).

| Yhteenveto                 |               |               |               |               |               |               |
|----------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| TILIVUOSI                  | 2019          | 2020          | 2021**        | 2022**        | 2023**        | 2024**        |
| <b>Verolaji</b>            |               |               |               |               |               |               |
| Kunnallisvero              | 17 293        | 17 502        | 18 681        | 18 879        | 9 207         | 8 623         |
| Muutos %                   | 5,2           | 1,2           | 6,7           | 1,1           | -51,2         | -6,3          |
| Yhteisövero                | 875           | 868           | 1 173         | 872           | 642           | 633           |
| Muutos %                   | 1,2           | -0,8          | 35,1          | -25,7         | -26,4         | -1,4          |
| Kiinteistövero             | 2 057         | 1 893         | 2 046         | 2 046         | 2 046         | 2 046         |
| Muutos %                   | 20,8          | -8,0          | 8,1           | 0,0           | 0,0           | 0,0           |
| <b>VEROTULO KIRJATTAVA</b> | <b>20 225</b> | <b>20 263</b> | <b>21 900</b> | <b>21 796</b> | <b>11 894</b> | <b>11 301</b> |
| Muutos %                   | 6,4           | 0,2           | 8,1           | -0,5          | -45,4         | -5,0          |

*Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu*

|                                 |       |       |       |       |       |       |
|---------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Kuluttajahintaindeksi, 2000=100 | 122,6 | 122,9 | 124,7 | 126,2 | 127,9 | 129,7 |
| Kuluttajahintaindeksin muutos   | 1,0   | 0,7   | 1,3   | 1,5   | 1,5   | 1,5   |
| Peruspalvelujen hintaindeksi    | 130,5 | 131,4 | 134,0 | 136,2 | 138,5 | 140,9 |
| Peruspalv. hintaindeksin muutos | 2,1   | 1,7   | 2,3   | 2,1   | 2,2   | 2,2   |

Kuva: Kuntaliton verotuloennuste vuosille 2021 - 2024.

/lähde: Kuntaliitto 28.9.2021

#### 1.2.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saata-  
vuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä to-  
teutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä  
tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta  
osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuus-  
desta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain  
(1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuri-  
ministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden  
palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus myön-  
netään sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastotoiminnan, ylei-  
sen kulttuuritoimen ja asukasperustaisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen jär-  
jestämiseen.

Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva  
valtionosuuden tasaus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kun-  
nan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleinen osa, erityisen harvan asutuk-  
sen ym. lisäosat, järjestelmämuutoksen tasaus ja valtionosuudessa huomioon otetta-  
vat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetysten kompensatio. Veromenetysten  
kompensatio on valtionosuuslaskelmassa eriytetty omalle momentilleen peruspalve-  
lujen valtionosuudesta.

Yksittäisen kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perus-  
teesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri  
(€/asukas) kaikissa kunnissa. Peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy verotuloihin  
perustuva tasaus, joka joko lisätään tai vähennetään valtionosuudesta.

Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisesta käytöstä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on 5.977.000 euroa. Valtionosuudesta vähennetään tai siihen lisätään opetus- ja kulttuuritoimen oppilas-, asukas- ja tuntiperusteiset valtionosuudet, jotka kunnissa, joissa ei esimerkiksi ole omaa lukiota, ovat yleensä miinusmerkkisiä. Talousarvioon sisältyy opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta -1.065.000 euroa. Lisäystä valtionosuudessa ovat verokompensaatiot 2.208.000 euroa sekä vähennyksenä muut erät 25.000 euroa.

Yhteensä valtionosuus talousarviossa vuonna 2022 on edellä olevista 7.095.000 euroa. Vuonna 2023 valtionosuus on 2.118.000 euroa ja vuonna 2024 sen arvioidaan olevan 2.002.000 euroa.

### 1.3 Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet

Taipalsaaren kuntastrategian 2018–2021 vision mukaan Taipalsaari on vuonna 2025 Etelä-Karjalan kaunein, saaristostaan tunnettu kunta, joka on taloudellisesti itsenäinen ja haluttu asuin- ja vapaa-ajan paikkakunta. Painopisteinä ovat elinvoima, yhteisöllisyys ja taloudellinen itsenäisyys.

Uuden kuntastrategian valmistelu, uudelle valtuustokaudelle aloitettiin uuden valtuuston voimin syksyllä 2021. Tavoitteena on, että kuntastrategia hyväksyttäisiin joulukuussa 2021. Tässä nivelvaiheessa vuoden 2022 talousarvio pohjautuu hyvin pitkälle olemassa olevaan strategiaan ja sen painopisteisiin.

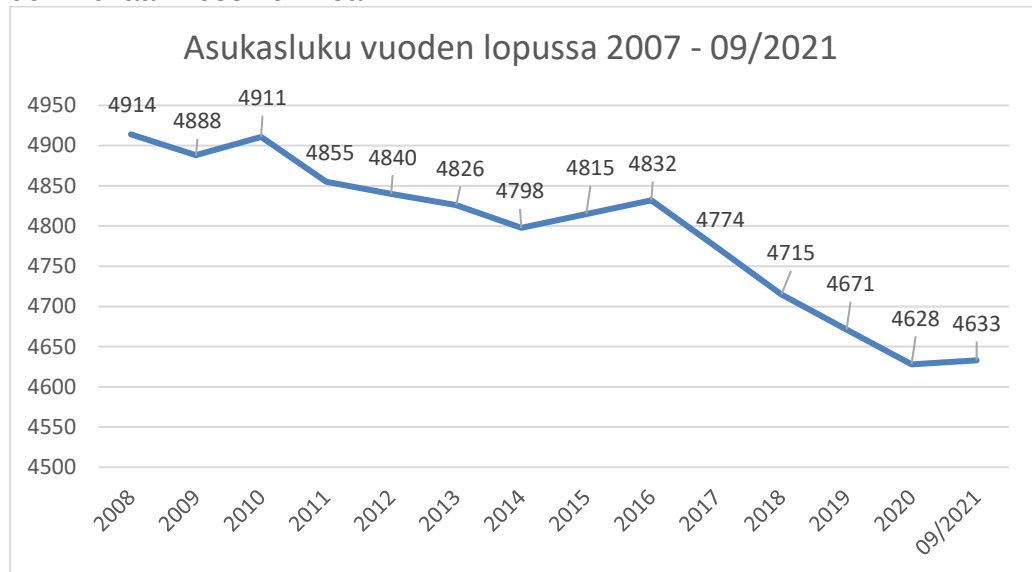
Elinvoima tarkoittaa sitä, että Taipalsaari tarjoaa ihmisille ja yrityksille kasvuympäristön, joka on viihtyisä, turvallinen ja palveluiltaan kattava. Itsenäinen Taipalsaari voi luoda edellytyksiä yhteisöjen menestymiselle. Tähän liittyy oleellisesti kunnan tasapainoinen talous ja pitkäjänteinen investointien suunnittelu.

Yhteisöllisyyteen kuuluu oleellisesti se, että kunnassa ihmiset ja luonto kohtaavat; osallistutaan yhdessä toimintojen sekä palveluiden kehittämiseen. Toimintaedellytyksiä toiminnalle luodaan kohtaamispaikoilla ja tapahtumilla. Osallisuutta kehitetään myös uusien toimintatavoin.

Taloudellinen itsenäisyys tarkoittaa, että kunnan talouden vakaus on turvattava pitkäjänteisellä työllä ja edettävä päättäväisesti ympäristön haasteet huomioiden.

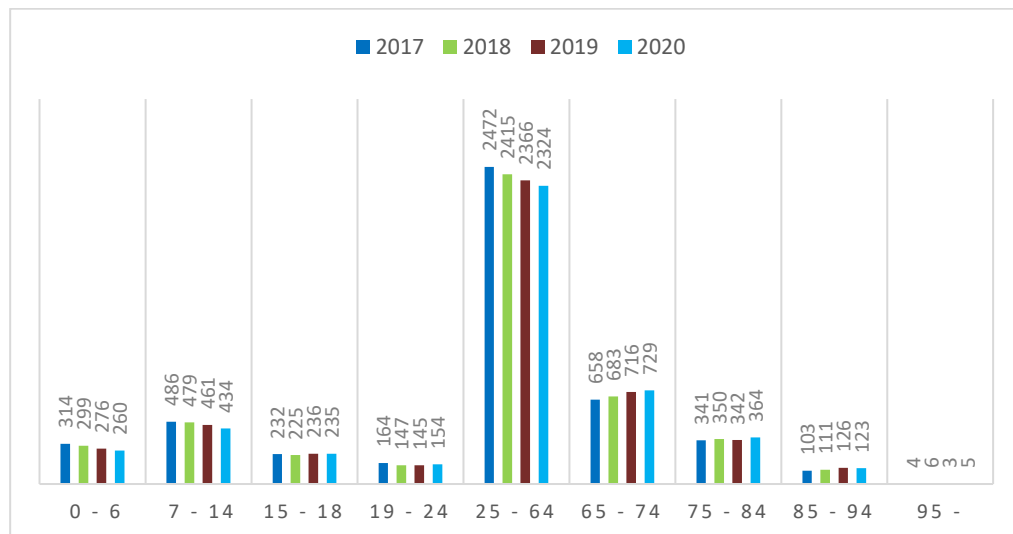
### 1.3.1 Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys

Kunnan väkiluku on noussut vuodenvaihteesta 2020 - 2021 syyskuun loppuun 2021 mennessä 5 henkilöllä. Viimeisin alustava väestömäärätieto 30.9.2021 oli ennakkotiedon mukaan 4633 henkilöä.



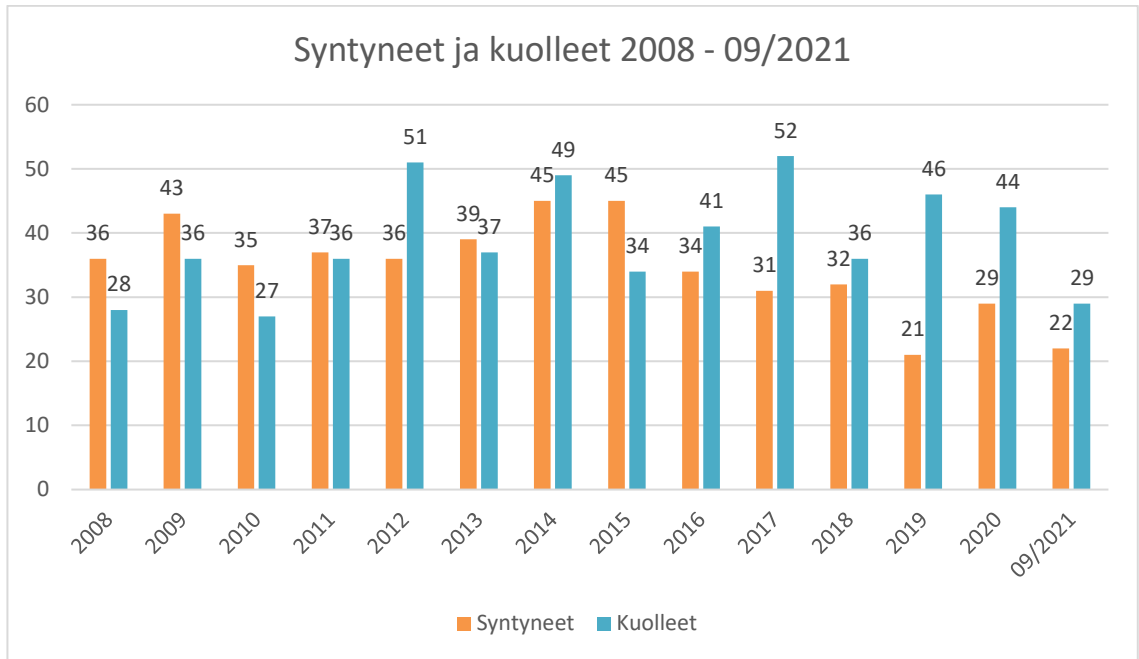
Kuva: Taipalsaaren asukasluvun kehitys vuosina 2008 – 09/2021 (ennakko)

Kunnan väestörakenne ikäluokittain 31.12. vuosina 2017 - 2020

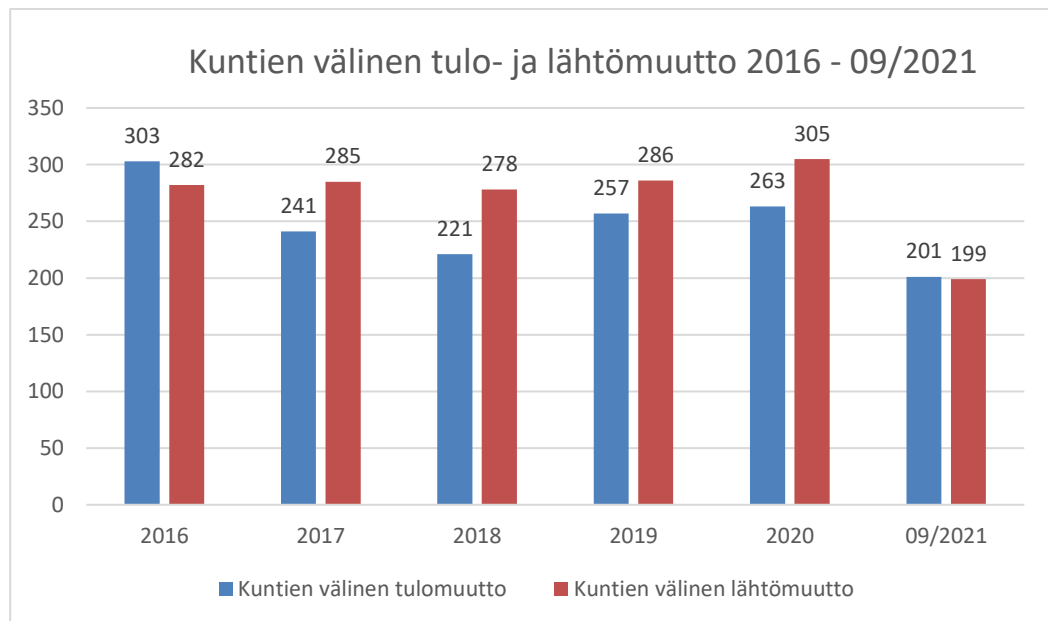


Muutos eri ikäryhmissä vuodesta 2017 -> 2020

|         |      |
|---------|------|
| 0 - 6   | -54  |
| 7 - 14  | -52  |
| 15 - 18 | 3    |
| 19 - 24 | -10  |
| 25 - 64 | -148 |
| 65 - 74 | 71   |
| 75 - 84 | 23   |
| 85 - 94 | 20   |
| 95 -    | 1    |



Kuva: Taipalsaaren kunnan syntyneiden ja kuolleiden määrän vaihtelu vuosina 2008 - 09/2021



### 1.3.2 Työpaikat

| Työpaikat                      | 2012  | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
|--------------------------------|-------|------|------|------|------|------|------|------|
| Yksityinen sektori             | 396   | 337  | 313  | 311  | 305  | 274  | 280  | 303  |
| Valtio                         | 0     | 1    | 2    | 0    | 1    | 0    | 1    | 0    |
| Kunta                          | 417   | 390  | 333  | 263  | 260  | 256  | 237  | 245  |
| Valtioenemmistöinen Oy         | 1     | 1    | 1    | 1    | 1    | 0    | 1    | 1    |
| Yrittäjät                      | 283   | 256  | 252  | 249  | 240  | 243  | 241  | 242  |
| Tuntematon                     | 1     | 2    | 1    | 3    | 1    | 2    | 1    | 3    |
| Alueella työssäkäyvät yhteensä | 1 098 | 987  | 902  | 827  | 808  | 779  | 761  | 794  |

Viimeisimmän käytettävissä olevan raportin mukaan yksityiseltä sektorilta on vähentynyt 93 työpaikkaa ajalla 2011 - 2019. Samojen vuosien aikana työssäkäyvä väestö on vähentynyt 304 henkilöä.

## 1.4 Riskianalyysi

### Taipalsaaren kunnan riskianalyysi

Taipalsaaren kunnan riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakkoinnilla. Riskienhallinta pohjautuu kunnanvaltuuston 11.6.2014 § 20 päättämään Taipalsaaren kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin sekä kunnanhallituksen 10.5.2016 § 101 päättämään sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen.

Toimialat ovat tehneet riskianalyysejä päivityksiä talousarviovalmistelun aikana ja analyyseistä kerättyjä havaintoja on huomioitu osana vuoden 2022 talousarviota. Riskienhallintaryhmän muodostaa kunnan johtoryhmä, ja tietosuojavastaava toimii osana riskienhallintaryhmää tietosuojaan liittyvissä kokonaisuuksissa.

Riskianalyyseistä merkittävimmiksi riskeiksi nousseet riskit on jaoteltu neljään luokkaan seuraavasti:

#### Strategiset riskit

- Kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa vuosille 2017 - 2021. Strategian jalkauttaminen toiminnassa on ensiarvoisen tärkeää. Toisaalta nyt tilanteen ollessa talouden vakavien haasteiden äärellä se mikä se on, on keskityttävä talouden oikaisuun ja välittömästi sen jälkeen muiden painopisteiden (elinvoima, yhteisöllisyys) mukaan ottamiseen kehittämisessä.
- Hyvinvointialueuudistus-uudistuksen lainsäädäntö ja rahoitus voivat muuttaa kunnan toimintaympäristön täysin toisenlaiseksi. Tämä saattaa olla hyvä tai huono muutos kuntalaisen kannalta. Tämä toteutuu 1.1.2023 alkaen esitetyllä tavalla.
- Toimintaympäristön lisääntyvä taantuma ja vaikutukset elinkeinorakenteeseen. Tähän voidaan yrittää vaikuttaa toimimalla ennakkoivasti yhteistyössä yritysten kanssa.
- Maakunnan väkimäärän aleneminen aiheuttaa lisää paineita kunnan vähenevään tulo-rahoitukseen ja lisääntyviin menoihin.

**Taloudelliset riskit**

- Valtionosuuksien leikkaukset ja ansiotulojen heikko kehitys. Uhkana tulorahoituksen riittämättömyys ja velkaantuminen.
- Hallitsematon kustannuskehitys sekä puutteellinen menojen hallinta
- Korkojen nousu tulevaisuudessa. Nykyinen korkotaso on maltillinen. Kunnan talouden tasapainottamisen osana velkamäärää on saatava alennettua maltillisemmalle tasolle.
- Erilaiset sopimusriskit edellyttävät sopimushallintaa, sopimusehtojen tarkentamista ja vakuuttamista.

Yllä olevasta kohdasta korkojen nousu tulevaisuudessa tarkempi analyysi:

Korkoriski kunnan ja kuntakonsernin lainakannassa on merkittävä. Korkosuojausaste on 2022 alle 50 %. Kuntakonsernin korkosuojausaste laskee taloussuunnitelmakaudella vuodessa noin 30 %:iin ja lainakannan korko on 75 %:sti markkinaehtoinen, mikäli korkoja ei kiinnitetä. Korkojen nousu muodostaa riskin. Korkosuojaustoimenpiteistä päätetään kunnanhallituksessa. Yhden prosenttiyksikön muutos vaikuttaa noin +/- 50 tuhatta euroa nykyinen suojausaste huomioon ottaen.

Kunnan lainojen hoidon korkokulut vuonna 2022 ovat arviolta 85.000 euroa.

**Toiminnalliset riskit**

- Tulevaisuuden palvelumallit
- Konserniyhtiöt ja niiden toimintaedellytykset
- Kunnan sisäisiä toiminnallisia riskejä ovat mm. henkilöstöriskit (esim. toimiminen yhden henkilön varassa), prosessien toimivuus, ICT-järjestelmien toimivuus
- Työhyvinvointi
- Resurssit
- Koronaepidemian aiheuttamat riskit kaikissa riskilajeissa

**Vahinkoriskit**

- Omaisuuden hoito ja ylläpito, korvausinvestoinnit
- Infran rakenteet, ympäristövahingot
- Luonnonilmiöt
- Vakuuttamisella pyritään poistamaan juuri omaisuuteen liittyviä riskejä. Kaikkien vahinkojen seurauksia ei kuitenkaan voi vakuuttamisella poistaa.

## 2. TALOUSARVION SITOVUUS JA SEURANTA

### 2.1 Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät tehtävien ja toiminnan tavoitteiden määrärahat ja tuloarviot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Mikäli tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteista tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitus-tarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. Yleinen olennaisen erän muutoksen suuruutena pidetään 10 %:n muutosta.

#### Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitovia eriä tehtäväaluekohtaiset sisäiset + ulkoiset toimintakulut määrärahoina ja vastaavasti ulkoiset + sisäiset toimintatuotot tuloarviona (bruttoperiaate). Valtuustoon nähden sitovia ovat käyttötalouden yhteydessä mainitut toiminnalliset tavoitteet.

Toimielimet hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

#### Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousosissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:  
verotulot (kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta, kiinteistövero)  
valtionosuudet  
rahoitustulot ja -menot

#### Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot, hankkeisiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot, sekä niiden jaksottuminen tulevalle talousarviovuodelle 2022 sekä suunnitteluvuosille 2023–2024. Investointien aktivointiraja on 10.000 euroa.

Investointiosan sitovuustaso määräytyy toimialakohtaisesti hankkeittain. Valtuustoon nähden sitovana eränä huomioidaan yksittäisen hankkeen tulo- ja menoarviot brutto-periaatteen mukaisesti.

### **Rahoitusosa**

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Rahoitusosan sitovia eriä ovat:

- antolainauksen muutokset
- lainakannan muutokset
- oman pääoman muutokset

### **Henkilöstöosa**

Henkilöstöosassa esitetään kunnan ennakoitu henkilöstömäärän kehitys ja henkilöstökulujen kehitys. Esitetty tieto ei ole sitova, vaan se on esitetty perustelutietona.

### **Konserniossa**

Konserniosassa asetetut tavoitteet sitovat kunnan konsernijohtoa ja kunnan edustajia eri yhteisöissä.

**Tilivelvolliset**

Tilivelvollisia ovat seuraavat tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat toimielimet ja viranhaltijat:

| Toimielin                          | Tehtäväalue                                  | Toiminnasta ja taloudesta vastaava viranhaltija |
|------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Keskusvaalilautakunta              | Vaalit                                       | ei nimetty, toimielin vastaa                    |
| Tarkastuslautakunta                | Tarkastus ja arviointi                       | ei nimetty, toimielin vastaa                    |
| Kunnanhallitus                     | Hallintopalvelut                             | Hallintojohtaja                                 |
|                                    | Elinvoimapaalvelut                           | Kunnanjohtaja                                   |
|                                    | Sosiaali- ja terveystalvelut                 | Kunnanjohtaja                                   |
| Sivistys- ja hyvinvointilautakunta | Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinto | Sivistysjohtaja                                 |
|                                    | Ruokapalvelut                                | Sivistysjohtaja                                 |
|                                    | Perusopetus                                  | Sivistysjohtaja                                 |
|                                    | Varhaiskasvatus                              | Sivistysjohtaja                                 |
|                                    | Kulttuuri ja vapaa-aika                      | Sivistysjohtaja                                 |
| Tekninen lautakunta                | Teknisten palveluiden hallinto               | Tekninen johtaja                                |
|                                    | Kaavoitus                                    | Tekninen johtaja                                |
|                                    | Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut            | Tekninen johtaja                                |
|                                    | Liikenneväylät                               | Tekninen johtaja                                |
|                                    | Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet           | Tekninen johtaja                                |
|                                    | Siivouspalvelut                              | Tekninen johtaja                                |
|                                    | Kunnallistekniikka/vesihuoltolaitos          | Tekninen johtaja                                |

**2.2 Talousarvion seuranta**

Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden seuranta suoritetaan seuraavasti:

Arvio taloudellisten tavoitteiden toteutumasta tehtäväalueetasolla ja olennaisista toiminnan ja talouden poikkeamista talousarvioon verrattuna raportoidaan valtuustolle 1-6 kuukausilta.

Kunnanhallitukselle raportoidaan säännöllisesti:

Käyttötalouden tehtäväaluekohtainen talouden toteutuminen, tuloslaskelman talouden toteutuminen raportoidaan hallitukselle vähintään joka toinen kuukausi. Investointiosa raportoidaan kolmen kuukauden välein.

Konsernin tytäryhtiöiden talouden seuranta järjestetään samojen periaatteiden mukaan kuin kunnan talousarvion seuranta, ellei konserniohjeessa ole muuta määrätty. Raportointi hallitukselle ja valtuustolle suoritetaan puolivuosisraportin muodossa tilinpäätöksen lisäksi.

## 2.3 Strategiset tavoitteet

### Toiminnan painopistealueet vuodelle 2022

Kunnan toiminnan painopisteitä ohjaa valtuustossa 20.9.2017 hyväksytty kuntastrategia. Strategiassa on mm. päätetty, että painopisteinä ovat elinvoimaisuus, yhteisöllisyys ja taloudellinen itsenäisyys.

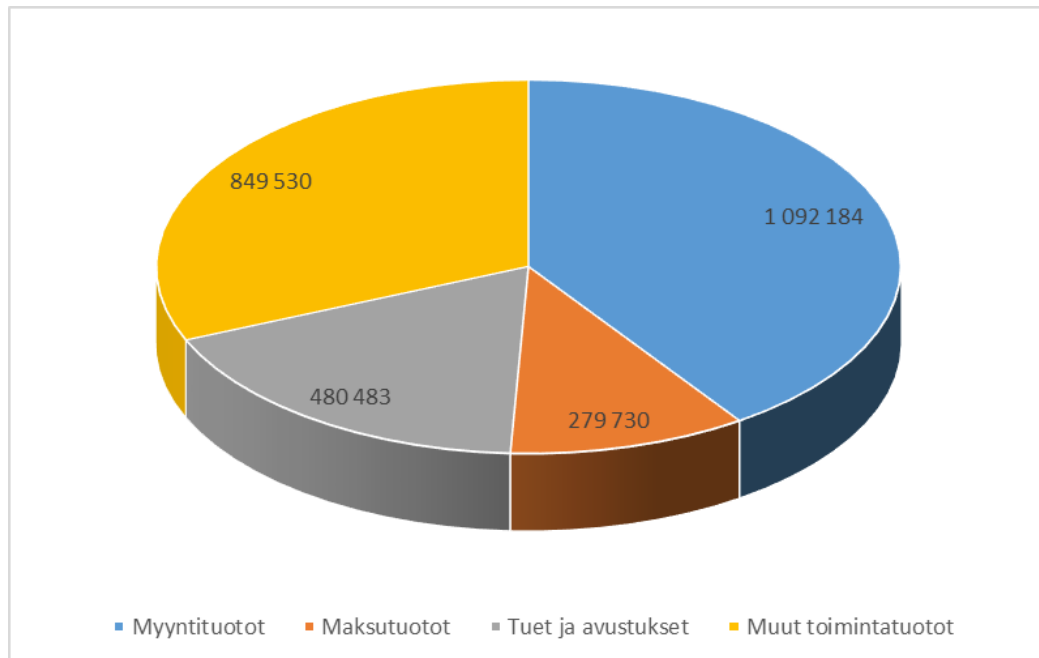
1. Henkilöstön toimenkuvien jatkopäivittäminen, Työhyvinvointi. Taloudelliseen itsenäisyyteen sisältyvä henkilöstövoimavarajohtaminen. Toimivat sijaisjärjestelyt.
2. Kuntastrategian yhteisöllisyyden näkyminen ja viestintä. Kunnan asioista tiedotetaan oikea-aikaisesti ja täsmällisesti, eri tiedotuskanavien hyödyntäminen. Osallisuuteen ja vuorovaikutukseen kannustaminen.
3. Menokehityksen sopeuttaminen tuloihin ja palvelutarpeeseen niin käyttötaloudessa kuin investoinneissakin. Talouden tasapainottaminen ja pitkäjänteinen talouden suunnittelu.

Kuntastrategiaa uudistetaan uuden valtuuston toimesta. Talousarviokirjaan on kuvattu voimassa olevan strategian toiminnan painopisteet vuodelle 2022. Vuodesta 2023 toiminnan painopisteet päivitetään uuden kuntastrategian mukaiseksi.

### 3. KÄYTTÖTALOUSOSA

#### 3.1 Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen meno- ja tulolajeittain

##### Ulkoisten toimintatuottojen 2022 jakautuminen

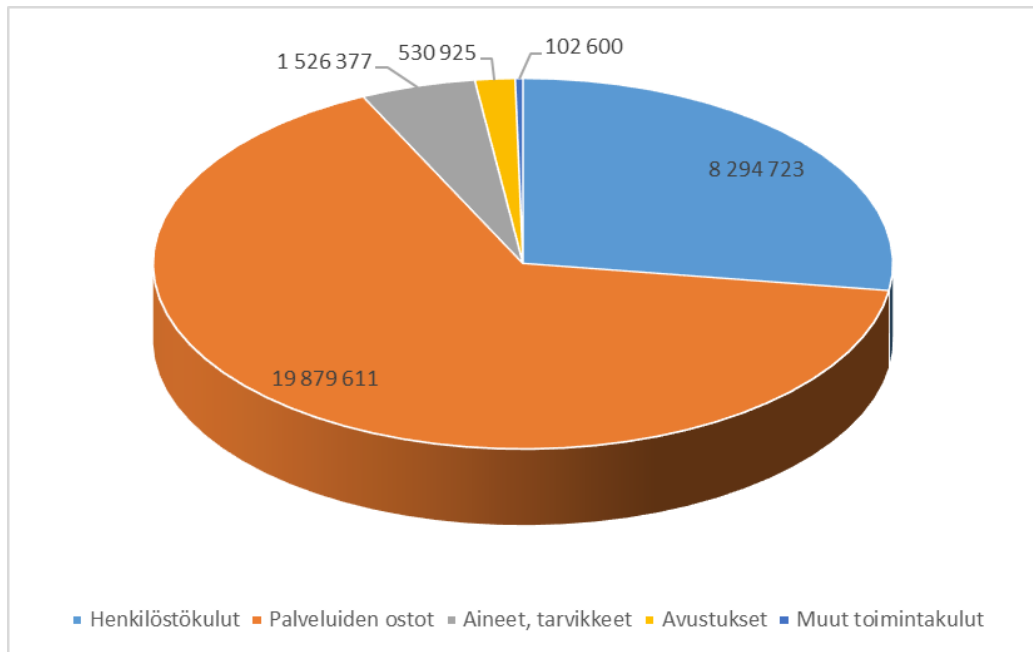


Kuvio: Ulkoiset toimintatuotot, TA2022, 2.701.927 €

Toimintatuottoja (ulkoiset) on yhteensä 2.701.927 euroa (edv. 2.544.263 euroa), mikä 6,2 % vuoden 2021 talousarviota enemmän. Tilikausivuoteen 2019 verrattuna lisäystä on 2,9 %.

Käyttötalouden tuottoja (sisäiset + ulkoiset) on arvioitu kertyvän 5.132.421 euroa (edv. 4.832.371 euroa), mikä on kasvanut pääasiassa sisäisistä vyörytyksistä johtuen. Sisäisten kulujen vyörytystä kaikissa aiheuttamisperiaatetta vaativissa kustannuksissa tehdään Valtionkonttorin tuottamien uusien Kuntatilastointi-periaatteiden mukaisesti. Vuonna 2022 jatketaan aiemmin käyttöönottettua ja tarkennettua vyörytysmallia.

Sisäisten tuottojen (ja kulujen) määrä on 2.430.494 euroa.

**Ulkoisten toimintakulujen 2022 jakautuminen**

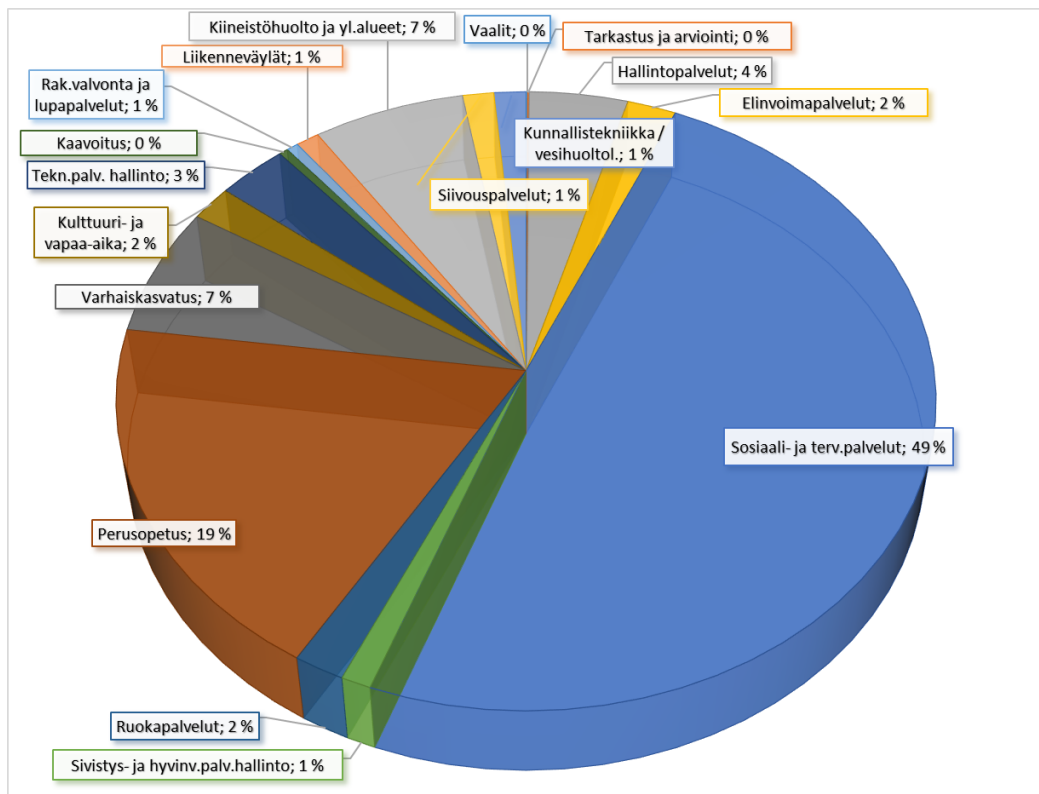
Kuvio: Ulkoiset toimintakulut, TA2022 30.297.366 €

Vuoden 2022 käyttötalousmenojen (ulkoiset) loppusumma on 30.297.366 euroa (TA2021 30,6 milj. euroa).

Palkkoja talousarvion käyttötalousmenoihin sisältyy 6.604.443 euroa (TA2021 5,9 milj. euroa), mikä on 658.636 euroa 11,0 % vuoden 2021 talousarvion palkkasummaa suurempi.

Vuoden 2021 käyttötalousmenojen loppusumma (sisäiset + ulkoiset) on 32.727.860 euroa (TA2021 30,6 milj. euroa). Sisäisten tuottojen (ja kulujen) määrä on 2.430.494 euroa.

### Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut tehtäväalueittain



Kuvio: Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut tehtäväalueittain, TA2022

### 3.2 Talousarvion sisäiset erät

Talousarvioon sisältyvät sisäisinä tuloina ja menoina seuraavien toimintojen kustannusten jaot:

- yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto
- tietohallinto
- ruokapalvelut
- siivouspalvelut
- teknisten palveluiden tuottamat kiinteistöpalvelut (ei sisällä pääomavastikkeita)

## 3.3 Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelmat 2020 – 2024

| ULKOISET                              |                    |                    |                    |                    |                    |
|---------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
|                                       | TP 2020            | TA+muutos<br>2021  | TA 2022            | TS 2023            | TS2024             |
| TOIMINTATUOTOT                        |                    |                    |                    |                    |                    |
| Myyntituotot                          | 1 069 865          | 1 125 991          | 1 092 184          | 1 058 184          | 1 041 184          |
| Maksutuotot                           | 320 990            | 335 250            | 279 730            | 263 730            | 264 130            |
| Tuet ja avustukset                    | 273 403            | 194 800            | 480 483            | 339 083            | 351 083            |
| Muut toimintatuotot                   | 959 906            | 888 222            | 849 530            | 931 530            | 933 530            |
| <b>Toimintatuotot yhteensä</b>        | <b>2 624 164</b>   | <b>2 544 263</b>   | <b>2 701 927</b>   | <b>2 592 527</b>   | <b>2 589 927</b>   |
| TOIMINTAKULUT                         |                    |                    |                    |                    |                    |
| Henkilöstökulut                       |                    |                    |                    |                    |                    |
| Palkat ja palkkiot                    | -5 697 412         | -5 995 477         | -6 604 443         | -6 423 534         | -6 448 312         |
| Henkilösivukulut                      |                    |                    |                    |                    |                    |
| Eläkekulut                            | -1 306 869         | -1 374 719         | -1 431 360         | -1 400 060         | -1 403 300         |
| Muut henkilösivukulut                 | -170 844           | -244 798           | -258 920           | -251 750           | -252 490           |
| Henkilöstökulut yhteensä              | -7 175 125         | -7 614 994         | -8 294 723         | -8 075 344         | -8 104 102         |
| Palvelujen ostot                      | -18 257 371        | -18 887 941        | -19 879 611        | -3 266 958         | -3 284 588         |
| Aineet,tarvikkeet, tavarat            |                    |                    |                    |                    |                    |
| Ostot tilikauden aikana               | -1 351 342         | -1 508 349         | -1 526 377         | -1 625 175         | -1 625 275         |
| Varast. lis (+) tai väh(-)            |                    |                    |                    |                    |                    |
| Avustukset                            | -1 164 488         | -352 330           | -530 925           | -322 860           | -322 860           |
| Muut toimintakulut                    | -217 857           | -104 264           | -102 600           | -102 200           | -102 700           |
| <b>Toimintakulut yhteensä</b>         | <b>-28 128 685</b> | <b>-28 467 878</b> | <b>-30 297 366</b> | <b>-13 392 537</b> | <b>-13 439 525</b> |
| <b>TOIMINTAKATE</b>                   | <b>-25 504 521</b> | <b>-25 923 615</b> | <b>-27 595 439</b> | <b>-10 800 010</b> | <b>-10 849 598</b> |
| Verotulot                             | 20 262 499         | 20 718 000         | 21 797 000         | 11 895 000         | 11 302 000         |
| Valtionosuudet                        | 8 157 271          | 6 949 845          | 7 095 000          | 2 118 000          | 2 002 000          |
| Rahoitustuotot ja -kulut              |                    |                    |                    |                    |                    |
| Korkotuotot                           | 8 679              | 7 500              | 6 100              | 6 100              | 6 100              |
| Muut rahoitustuotot                   | 12 439             | 7 000              | 9 000              | 9 000              | 9 000              |
| Korkokulut                            | -135 394           | -137 000           | -85 000            | -80 000            | -75 000            |
| Muut rahoituskulut                    | -6 682             | -20 000            | -10 000            | -10 000            | -10 000            |
| <b>VUOSIKATE</b>                      | <b>2 794 291</b>   | <b>1 601 730</b>   | <b>1 216 661</b>   | <b>3 138 090</b>   | <b>2 384 502</b>   |
| Poistot ja arvonalentumiset           |                    |                    |                    |                    |                    |
| Suunnitelman mukaiset poistot         | -1 625 677         | -1 715 168         | -1 634 874         | -1 558 891         | -1 481 348         |
| Satunnaiset erät                      |                    |                    |                    |                    |                    |
| Satunnaiset tuotot                    |                    |                    |                    |                    |                    |
| Satunnaiset kulut                     |                    |                    |                    |                    |                    |
| <b>TILIKAUDEN TULOS</b>               | <b>1 168 614</b>   | <b>-113 438</b>    | <b>-418 213</b>    | <b>1 579 199</b>   | <b>903 154</b>     |
| Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)         | 92 734             | 92 734             | 92 734             | 92 734             | 92 734             |
| Varausten lis.(-)tai väh.(+)          |                    |                    |                    |                    |                    |
| Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)        |                    |                    |                    |                    |                    |
| <b>TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)</b> | <b>1 261 348</b>   | <b>-20 704</b>     | <b>-325 479</b>    | <b>1 671 933</b>   | <b>995 888</b>     |

TA+muutos 2021-sarakkeen tilanne on 25.11.2021.

Taloussuunnitelma vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialue ja sen rahoitus on esitetty laskelmissa jatkossa valtion suoralla sote-rahoituksella nykymallin TA2022 sijaan. Tämän seurauksena verotulot ja valtionosuudet muuttuvat merkittävästi, ja tätä kautta kunnan talous pienenee liki puoleen.

## Sisäiset ja ulkoiset -tuloslaskelma

| SISÄISET + ULKOISET                   |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
|---------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|-------------------------------|----------------|
|                                       | TP 2020            | TA+muutos<br>2021  | TA 2022            | TS 2023            | TS2024             | muutos%<br>Tatark/<br>TA 2022 | TarkTA<br>2021 |
| <b>TOIMINTATUOTOT</b>                 |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Myyntituotot                          | 2 396 658          | 3 414 099          | 3 522 678          | 3 444 559          | 3 427 709          | 3,2                           | 108 579        |
| Maksutuotot                           | 320 990            | 335 250            | 279 730            | 263 730            | 264 130            | -16,6                         | -55 520        |
| Tuet ja avustukset                    | 273 403            | 194 800            | 480 483            | 339 083            | 351 083            | 146,7                         | 285 683        |
| Muut toimintatuotot                   | 959 906            | 888 222            | 849 530            | 931 530            | 933 530            | -4,4                          | -38 692        |
| <b>Toimintatuotot yhteensä</b>        | <b>3 950 957</b>   | <b>4 832 371</b>   | <b>5 132 421</b>   | <b>4 978 902</b>   | <b>4 976 452</b>   | 6,2                           | 300 050        |
| Valmistus omaan käyttöön              | 37 498             |                    | 36 870             |                    |                    |                               |                |
| <b>TOIMINTAKULUT</b>                  |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Henkilöstökulut                       |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Palkat ja palkkiot                    | -5 697 412         | -5 995 477         | -6 604 443         | -6 423 534         | -6 448 312         | 10,2                          | -608 966       |
| Henkilösivukulut                      |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Eläkekulut                            | -1 306 869         | -1 374 719         | -1 431 360         | -1 400 060         | -1 403 300         | 4,1                           | -56 641        |
| Muut henkilösivukulut                 | -170 844           | -244 798           | -258 920           | -251 750           | -252 490           | 5,8                           | -14 122        |
| Henkilöstökulut yhteensä              | -7 175 125         | -7 614 994         | -8 294 723         | -8 075 344         | -8 104 102         | 8,9                           | -679 729       |
| Palvelujen ostot                      | -19 559 795        | -21 123 550        | -22 257 606        | -5 644 054         | -5 661 294         | 5,4                           | -1 134 056     |
| Aineet,tarvikkeet, tavarat            |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Ostot tilikauden aikana               | -1 378 222         | -1 560 848         | -1 578 876         | -1 572 726         | -1 572 776         | 1,2                           | -18 028        |
| Varast. lis (+) tai väh(-)            |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Avustukset                            | -1 164 488         | -352 330           | -530 925           | -322 860           | -322 860           | 50,7                          | -178 595       |
| Muut toimintakulut                    | -217 857           | -104 264           | -102 600           | -102 200           | -102 700           | -1,6                          | 1 664          |
| <b>Toimintakulut yhteensä</b>         | <b>-29 457 989</b> | <b>-30 755 986</b> | <b>-32 727 860</b> | <b>-15 717 184</b> | <b>-15 763 732</b> | 6,4                           | -1 971 874     |
| <b>TOIMINTAKATE</b>                   | <b>-25 507 032</b> | <b>-25 923 615</b> | <b>-27 595 439</b> | <b>-10 738 282</b> | <b>-10 787 280</b> | 6,4                           | -1 671 824     |
| Verotulot                             | 20 262 499         | 20 718 000         | 21 797 000         | 11 895 000         | 11 302 000         | 5,2                           | 1 079 000      |
| Valtionosuudet                        | 8 157 271          | 6 949 845          | 7 095 000          | 2 118 000          | 2 002 000          | 2,1                           | 145 155        |
| Rahoitustuotot ja -kulut              |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Korkotuotot                           | 8 679              | 7 500              | 6 100              | 6 100              | 6 100              | -18,7                         | -1 400         |
| Muut rahoitustuotot                   | 12 439             | 7 000              | 9 000              | 9 000              | 9 000              | 28,6                          | 2 000          |
| Korkokulut                            | -135 394           | -137 000           | -85 000            | -80 000            | -75 000            | -38,0                         | 52 000         |
| Muut rahoituskulut                    | -6 682             | -20 000            | -10 000            | -10 000            | -10 000            | -50,0                         | 10 000         |
| <b>VUOSIKATE</b>                      | <b>2 791 780</b>   | <b>1 601 730</b>   | <b>1 216 661</b>   | <b>3 199 818</b>   | <b>2 446 820</b>   | -24,0                         | -385 069       |
| Poistot ja arvonalentumiset           |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Suunnitelman mukaiset poistot         | -1 625 677         | -1 715 168         | -1 634 874         | -1 558 891         | -1 481 348         | -4,7                          | 80 294         |
| Satunnaiset erät                      |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Satunnaiset tuotot                    |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Satunnaiset kulut                     |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| <b>TILIKAUDEN TULOS</b>               | <b>1 166 103</b>   | <b>-113 438</b>    | <b>-418 213</b>    | <b>1 640 927</b>   | <b>965 472</b>     | 268,7                         | -304 775       |
| Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)         | 92 734             | 92 734             | 92 734             | 92 734             | 92 734             |                               |                |
| Varausten lis.(-)tai väh.(+)          |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)        |                    |                    |                    |                    |                    |                               |                |
| <b>TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)</b> | <b>1 258 837</b>   | <b>-20 704</b>     | <b>-325 479</b>    | <b>1 733 661</b>   | <b>1 058 206</b>   | 1 472,1                       | -304 775       |

TA+muutos 2021-sarakkeen tilanne on 25.11.2021.

### 3.4. Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet

#### 100 Vaalit

Keskusvaalilautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritelty vaalilaissa.

##### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2020 | TA 2021 | TA 2022 | TS 2023 | TS 2024 |
|----------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| TOIMINTATUOTOT |         |         | 8 000   | 8 000   | 20 000  |
| TOIMINTAKULUT  | -239    | -17 050 | -22 250 | -22 230 | -41 770 |
| TOIMINTAKATE   | -239    | -17 050 | -14 250 | -14 230 | -21 770 |

TA 2021-sarakkeen tilanne on 20.11.2021.

##### Tehtäväalueen tavoitteet

Vaalilain määräysten toteutuminen.

#### 200 Tarkastus ja arviointi

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritetty kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan arviointityö tapahtuu arviointisuunnitelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan työohjelman toteutumista.

##### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2020 | TA 2021 | TA 2022 | TS 2023 | TS 2024 |
|----------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| TOIMINTATUOTOT |         |         |         |         |         |
| TOIMINTAKULUT  | -7 055  | -15 250 | -20 780 | -18 880 | -18 880 |
| TOIMINTAKATE   | -7 055  | -15 250 | -20 780 | -18 880 | -18 880 |

##### Tehtäväalueen tavoitteet

Kuntalain 121 §:n mukaan

#### 30 Konsernihallinto

Konsernihallinto muodostuu hallintopalveluista, elinvoimapalveluista sekä sosiaali- ja terveystalvet -tehtäväalueista.

Konsernipalveluiden riskianalyyssissä merkittävimiksi riskejä aiheuttavaksi tekijäksi on tunnistettu kunnan voimakkaasti heikentynyt taloustilanne. Toimintaa on pystytävä sopeuttamaan aleneviin tulovirtoihin ja erityisesti kasvaviin sosiaali- ja terveystoimen menoihin nähden. Talouden seurannan tulee tuottaa riittävän ajantasaista tietoa menneestä ja ennakoida tulevaa kunnan päätöksenteon tueksi. Lakisääteiset ja muut mahdolliset uudistukset ja muutokset vaativat myös henkilötöitä kunnan omissa toiminnoissa ja siten aiheuttavat osin jo ohueeseen henkilöstöresurssiin omat riskitekijänsä. Useilla hallintopalveluiden alueilla osaaminen on yhden henkilön varassa.

Osaamisen jakaminen, yhteistyön tekeminen muiden toimijoiden kanssa sekä kriittisten toimintojen ulkoistusmahdollisuuden selvittäminen tarvittaessa ovat keinoja hallita em. riskiä.

### 300 Hallintopalvelut

#### Toiminnan tarkoitus

Hallintopalvelujen tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Hallintopalvelujen tehtävänä on vastata mm. kuntakonsernin yleishallintoon, taloushallintoon, henkilöstöhallintoon, tietohallintoon, vakuuttamiseen, työllistämiseen ja hankintoihin liittyvistä tehtävistä sekä koordinoinnista kunnan eri toimialojen välillä.

#### Riskianalyysi

##### Kustannuspaikat

|      |                                |
|------|--------------------------------|
| 3000 | Yleishallinto                  |
| 3005 | Henkilöstöhallinto             |
| 3006 | Työsuojelu                     |
| 3010 | Taloushallinto                 |
| 3011 | Valtuusto ja hallitus          |
| 3012 | Ostetut taloushallintopalvelut |
| 3015 | Tietohallinto                  |
| 3020 | Maa- ja metsätilat             |
| 3025 | Omaisuuksien hallinta          |
| 3030 | Yhteistoiminta                 |
| 3035 | Riskien hallinta/vakuuttaminen |
| 3036 | Koronamenot                    |

#### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2020    | TA 2021    | TA 2022    | TS 2023    | TS 2024    |
|----------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 913 344    | 992 192    | 895 590    | 852 260    | 852 260    |
| TOIMINTAKULUT  | -1 389 370 | -1 559 898 | -1 399 039 | -1 321 619 | -1 321 619 |
| TOIMINTAKATE   | -476 026   | -567 706   | -503 449   | -469 359   | -469 359   |

#### Toiminnalliset muutokset

Työllistäminen (3040) ja Nuorten työllistäminen (3041) siirtyvät 1.1.2022 alkaen elinvoimapalvelut -tehtäväalueelle.

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                          | Mittari / toimenpide                              | Toteuma<br>TP 2020 | Tavoitearvo<br>TA 2021 | Tavoitearvo<br>TA 2022 | Tavoitearvo<br>TS 2023 | Tavoitearvo<br>TS 2024 |
|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|--------------------|------------------------|------------------------|------------------------|------------------------|
| <b>Hallintopalvelut (kunta-<br/>taso)</b>                       |                                                   |                    |                        |                        |                        |                        |
| Tasapainoinen kuntatalous                                       | Kriisikuntakriteerit (5kpl)                       | 1                  | 0                      | 0                      | 0                      | 0                      |
| Henkilöresurssien riittävyys                                    | Toteuma- %                                        |                    | 100                    | 100                    | 100                    | 100                    |
| Työhyvinvointiohjelman toteutus ja työhyvinvoinnin parantuminen | Työhyvinvointikysely ja sen purkaminen, kpl/vuosi | 0                  | 1                      | 1                      | 1                      | 1                      |

**320 Elinvoimapalvelut****Toiminnan tarkoitus**

Kehittämispalvelujen tehtäväalue vastaa elinkeinoelämän edistämisestä, konserniohjauksesta, kuntatason kehittämishankkeista, joukkoliikenteestä ja markkinoinnista. Saaristoasiaintoimikunta käsittelee vapaa-ajan asumisen ja saaristoasioiden hoitoon liittyviä kysymyksiä.

**Kustannuspaikat**

|      |                                  |
|------|----------------------------------|
| 3140 | Työllistäminen                   |
| 3142 | Aktiv-Oiva                       |
| 3200 | Kehittämispalveluiden hallinto   |
| 3205 | Viestintä ja markkinointi        |
| 3210 | Kehittämishankkeet               |
| 3211 | Kutilan kanava-Mokra 2021 - 2022 |

**Toiminnalliset muutokset**

Vuodelle 2022 uutena kustannuspaikka on Kutilan kanava-Mokra 2021 - 2022. E-K liitto on myöntänyt kehittämistukea kanavainvestoinnin valmistelun eteenpäin viemiseksi. Hankerahalla palkataan projektihenkilö.

**Toiminnan painopistealueet 2022–2024**

1. Yrityskanta vahvistuu ja matkailun merkitys kasvaa
2. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen
3. Kuntakuvan kirkastaminen ja kuntamarkkinointi kuntastrategian mukaisesti

## Riskianalyysi

Konserniohjauksen osalta riskianalyysissä riskinä on tunnistettu yhtiöiden rahoituksellisen aseman heikkeneminen tai oleellinen muuttuminen. Tähän varaudutaan jatkuvalla toiminnan seurannalla ja säännöllisellä raportoinnilla. Omistajaohjauksella edellytetään yhtiöiltä toimia talouden kunnossapidämiseksi. Kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen tulee olla riittävät resurssit.

## Tehtäväalueen talous

|                | TP 2020  | TA 2021  | TA 2022  | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT | 50 316   | 31 400   | 307 300  | 190 900  | 190 900  |
| TOIMINTAKULUT  | -242 084 | -254 820 | -694 442 | -496 069 | -496 069 |
| TOIMINTAKATE   | -191 768 | -223 420 | -387 142 | -305 169 | -305 169 |

## Tehtäväalueen tavoitteet

| Toiminnallinen tavoite                             | Mittari / toimenpide                                                     | Toteuma TP 2020 | Tavoitearvo TA 2021 | Tavoitearvo TA 2022 | Tavoitearvo TS 2023 | Tavoitearvo TS 2024 |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Elinvoimapaalvelut</b>                          |                                                                          |                 |                     |                     |                     |                     |
| Yrityskanta vahvistuu ja matkailun merkitys kasvaa | Työpaikkaomavaraisuus kasvaa                                             |                 |                     |                     |                     |                     |
|                                                    | Yrityksiä perustetaan enemmän kuin lakkautetaan (perustetut/lakkautetut) | 39%             |                     | >45%                | >50%                | >50%                |
|                                                    |                                                                          | 34/16           |                     | +10                 | +13                 | +15                 |
| Kuntalaisten osallistaminen                        | Kuntalaiskyselyt, kpl/vuosi                                              |                 |                     | 2                   | 2                   | 2                   |
|                                                    | Kuntalaistilaisuudet, kpl/vuosi                                          |                 |                     | 3                   | 3                   | 3                   |
| Kuntamarkkinointi                                  | Mediakampanjat, kpl/vuosi                                                |                 |                     | 3                   | 3                   | 3                   |

### 330 Sosiaali- ja terveystaloudet (vuodesta 2023 alkaen Hyvinvoinnin edistäminen)

Sosiaali- ja terveystalouksien järjestämisvastuu on Etelä- Karjalan sosiaali- ja terveystaloudella (Eksote). Palvelut ostetaan sosiaali- ja terveystaloudelta vuosittain tehtävän palvelusopimuksen mukaan.

Tulevaisuudessa myös Taipalsaaren väestöpohja vanhenee, jolloin kotihoidon sekä palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen rooli tulee kasvamaan. Monimuotoisten asumispalvelujen edistäminen on sekä kunnan, että Eksoten tavoitteissa. Myös kotona asumisen tukeminen, senioriasuminen sekä omais- ja perhehoidon tarve lisääntyy väestön ikääntyessä. Näitä asioita viedään yhteistyössä eteenpäin Eksoten kanssa. 1.1.2023 alkaen hyvinvointialue jatkaa Eksoten työtä.

#### Riskianalyysi

Sosiaali- ja terveystoimen kustannuskehitys aiheuttaa Taipalsaaren kunnalle taloudellisia haasteita. Taipalsaaren kunnan väestössä yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa. Riskimäärittelyssä on tunnistettu tilanne, jossa kunnan taseessa ja huoltovastuulla on palvelujen tuottamiseen varatut kiinteistöt ja näiden tulevasta palvelukäytöstä päättää kuntayhtymä tai maakunta.

#### Kustannuspaikat

3300 Sote-palveluiden hallinto  
3310 Eksote

#### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2020     | TA 2021     | TA 2022     | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|-------------|-------------|-------------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT | 130 438     | 137 000     | 137 000     | 137 000  | 137 000  |
| TOIMINTAKULUT  | -15 830 734 | -15 376 278 | -16 072 987 | -111 583 | -111 583 |
| TOIMINTAKATE   | -15 700 296 | -15 239 278 | -15 935 987 | 25 417   | 25 417   |

Eksoten maksut sisältäen pakolliset varaukset sekä arvioidut maksut ovat eri vuosina:

| TP2020 | TA2021 | TP2021e | TA2022   | TS2023 |
|--------|--------|---------|----------|--------|
| 15,7   | 15,2   | 15,4 *) | 15,9 **) | -      |

\*) arvioitu maksuosuus TA2021: 15.855 milj. euroa ja Eksoten mahdollisen positiivisen tuloksen myötä ehdollista pakollisen vanhan varauksen purkua enintään 0,820 milj. euroa, mistä arviolta 0,6 milj. euroa on purettavissa 2021. Netto 15,4 milj. €.

\*\*) arvioitu maksuosuus TA2022: palveluostoihin on 16.133 milj. euroa ja avustuosuus 197.065 euroa, yhteensä 16.330.419 euroa. Eksoten vanhan pakollisen varauksen purun määrä on 414.685 euroa. Kaikki edellä olevat yhteensä netto 15.915.734 euroa.

Kts. sivu 1.2.2 Taipalsaaren kuntatalouden perusteet sivulla 6 Eksoten jäsenmaksuosuudet ja niiden muodostumisperusteiden tarkempi määrittely vuonna 2022.

**Tehtäväalueen tavoitteet:**

| Toiminnallinen tavoite                                                | Mittari / toimenpide                     | Toteuma TP 2020 | Tavoitearvo TA 2021 | Tavoitearvo TA 2022 | Tavoitearvo TS 2023 | Tavoitearvo TS 2024 |
|-----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Sosiaali- ja terveystoimen palvelut / hyvinvoinnin edistäminen</b> |                                          |                 |                     |                     |                     |                     |
| Hyvinvointi- ja terveyserot eivät kasva                               | Väestöllinen huoltosuhde < tk ennuste    | 39%             |                     | >45%                | >50%                | >50%                |
|                                                                       |                                          | 34/16           |                     | +10                 | +13                 | +15                 |
| Hyte – toimien onnistuminen valituilla painopiste alueilla            | Työttömien määrä vähenee                 |                 |                     | vertailuvuosi       | arvio               | 2                   |
|                                                                       | Tapahtumamäärien/käyntimäärien kasvu (%) |                 |                     | +                   | +                   | +                   |
|                                                                       | Yhteisöllisyys vahvistuu (kysely)        |                 |                     | +                   | +                   | +                   |

**Yhteenveto edellä olevista tehtäväalueista****Vaalit 100 -tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020 | TA 2021 | TA 2022 | TS 2023 | TS 2024 |
|----------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| TOIMINTATUOTOT |         |         | 8 000   | 8 000   | 20 000  |
| TOIMINTAKULUT  | -239    | -17 050 | -22 250 | -22 230 | -41 770 |
| TOIMINTAKATE   | -239    | -17 050 | -14 250 | -14 230 | -21 770 |

**Tarkastus ja arviointi 200-tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020 | TA 2021 | TA 2022 | TS 2023 | TS 2024 |
|----------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| TOIMINTATUOTOT |         |         |         |         |         |
| TOIMINTAKULUT  | -7 055  | -15 250 | -20 780 | -18 880 | -18 880 |
| TOIMINTAKATE   | -7 055  | -15 250 | -20 780 | -18 880 | -18 880 |

**Hallintopalvelut, Elinvoimapaalvelut, Sosiaali- ja terveystoimen palvelut (konsernihallinto) 300 -tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020     | TA 2021     | TA 2022     | TS 2023    | TS 2024    |
|----------------|-------------|-------------|-------------|------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 1 094 098   | 1 160 592   | 1 339 890   | 1 180 160  | 1 180 160  |
| TOIMINTAKULUT  | -17 462 188 | -17 190 996 | -18 166 468 | -1 929 271 | -1 929 271 |
| TOIMINTAKATE   | -16 368 090 | -16 030 404 | -16 826 578 | -749 111   | -749 111   |

**Laskennallinen konsernihallinto, Vaalit ja Tarkastus ja arviointi -tehtäväalueet yhteensä**

|                | TP 2020     | TA 2021     | TA 2022     | TS 2023    | TS 2024    |
|----------------|-------------|-------------|-------------|------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 1 094 098   | 1 160 592   | 1 347 890   | 1 188 160  | 1 200 160  |
| TOIMINTAKULUT  | -17 469 482 | -17 223 296 | -18 209 498 | -1 970 381 | -1 989 921 |
| TOIMINTAKATE   | -16 375 384 | -16 062 704 | -16 861 608 | -782 221   | -789 761   |

## 40 Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tukea ja kannustaa kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia luomalla edellytyksiä tasokkaaseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen ja monipuoliseen vapaa-aikaan. Sivistystoimi tuottaa laadukkaita asiakaslähtöisiä palveluita kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

### 400 Sivistyspalveluiden hallinto

#### Palvelusuunnitelma

Sivistyspalveluiden hallinnon tehtävänä on tukea sivistyslautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja Taipalsaari-strategian täytäntöönpanossa.

Esimiestyössä kannustetaan muutoksen johtamiseen, osaamisen jakamiseen sekä käytössä olevien resurssien hyödyntämiseen. Sivistyspalveluiden henkilöstö kehittää toiminnan laatua yhteisvastuullisesti ja kustannustietoisesti edistään laaja-alaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

#### Riskianalyysi

Toimialaa kehitetään edelleen kuntastrategian tavoitteiden toteuttamiseksi. Sivistystoimen riskianalyysin (2018) johtopäätökset ovat osittain huomioitava toiminnan kehittämisessä. Merkittäviksi henkilöstöön liittyviksi riskeiksi muodostuvat työn kuormittavuuteen, henkilöstöresurssien sopeuttamiseen sekä varahenkilöjärjestelmän puutteellisuuteen liittyvät riskit. Riskejä voidaan vähentää laadukkaalla fyysisellä työympäristöllä, työhyvinvoinnin huomioimisella sekä kannustavalla ja osallisuutta vahvistavalla johtamisella. Sivistyspalveluiden tietojärjestelmien toimivuuteen ja ajantasaisuuteen liittyvät riskit on tiedostettu ja niihin varaudutaan järjestelmien ylläpidolla, laitteiston osittaisella ajanmukaistamisella sekä henkilöstön osaamisen lisäämisellä. Omaisuusriskinä kiinteistöjen kunnossapitoon liittyviä rajapintaongelmia voidaan parantaa teknisen toimialan yhteistyötä lisäämällä sekä hyödyntämällä olemassa olevia kiinteistöjä toimintaa ohjaavien suunnitelmien mukaisesti.

#### Kustannuspaikat

|      |                             |
|------|-----------------------------|
| 4000 | Sivistystoimen hallinto     |
| 4002 | Järjestöavustukset          |
| 4003 | Nuorisovaltuusto            |
| 4004 | Vanhus- ja vammaisneuvosto  |
| 4006 | Joukko- ja asiointiliikenne |
| 4007 | Hyvinvoinnin edistäminen    |

#### Toiminnan painopisteet 2022–2024

- Toiminnan painopisteenä on peruspalvelujen laadukas tuottaminen, sivistyspalvelujen yhteisöjen hyvinvointi ja henkilöstön työssäjaksaminen.
- Toiminnassa keskitytään Taipalsaari-strategian toteuttamiseen sekä kehitetään ennaltaehkäiseviä palveluja käytössä olevin resurssein.

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020  | TA 2021  | TA 2022  | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT | 446 319  | 534 910  |          |          |          |
| TOIMINTAKULUT  | -755 719 | -932 144 | -359 125 | -359 125 | -359 125 |
| TOIMINTAKATE   | -309 400 | -397 234 | -359 125 | -359 125 | -359 125 |

Ruokapalvelut ovat olleet vuonna 2019 ja 2020 sivistyspalveluiden hallinnon tehtäväalueella. Vuonna 2022 Ruokapalvelut siirtyvät omaksi tehtäväalueeksi.

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                                         | Mittari / toimenpide                                                                                     | Toteuma TP 2020   | Tavoitearvo TA 2021                                                           | Tavoitearvo TA 2022                                                           | Tavoitearvo TS 2023                                                           | Tavoitearvo TS 2024                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sivistyspalveluiden hallinto</b>                                            |                                                                                                          |                   |                                                                               |                                                                               |                                                                               |                                                                               |
| Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti. | kehityskeskustelu / työntekijä                                                                           | 1                 | 1                                                                             | 1                                                                             | 1                                                                             | 1                                                                             |
| Henkilöstön työhyvinvointi ja ammatillinen kehittyminen.                       | hyvinvointikyselyn tulokset, henkilöstön sairauspoissaolojen määrä, täydennyskoulutus-suunnitelma. (+/-) | Ei toteutunut (-) | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) |
| Tehtäväalueiden talouden ja toiminnan tasapaino                                | Osavuosisikatsaus ja tilinpäätös                                                                         | x                 | x                                                                             | Talouden tasapaino                                                            | Talouden tasapaino                                                            | Talouden tasapaino                                                            |

**405 Ruokapalvelut****Toiminnan tarkoitus**

Ruokapalvelut vastaavat ruokapalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä kunnassa.

**Palvelusuunnitelma**

Ruokapalvelut tuottavat keskitetysti ateriat kunnan omiin varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä mahdollisuuksien mukaan myös kunnan eri tilaisuuksien kahvi- ja/tai ruokatarjoilua. Ruokapalvelut pitävät ruokapalveluiden tason ja ruoan laadun hyvänä ja suositusten mukaisena.

**Kustannuspaikka**

4070 Ruokapalvelut

**Toiminnan painopistealueet 2022–2024**

- Ruokapalveluiden kustannuslaskennan- ja tietoisuuden kehittäminen, asiakkaiden ja myös työtä tekevän henkilöstön keskuudessa.
- Ruokasuositustietoisuuden lisääminen.

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020 | TA 2021 | TA 2022  | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|---------|---------|----------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT |         |         | 542 409  | 542 690  | 542 840  |
| TOIMINTAKULUT  |         |         | -609 040 | -609 040 | -609 040 |
| TOIMINTAKATE   |         |         | -66 631  | -66 350  | -66 200  |

Ruokapalvelut ovat olleet vuonna 2019 ja 2020 sivistyspalveluiden hallinnon tehtäväalueella. Vuonna 2022 Ruokapalvelut siirtyvät omaksi tehtäväalueeksi.

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                                       | Mittari / toimenpide                                                                                     | Toteuma TP 2020   | Tavoitearvo TA 2021                                                           | Tavoitearvo TA 2022                                                           | Tavoitearvo TS 2023                                                           | Tavoitearvo TS 2024                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Ruokapalvelut</b>                                                         |                                                                                                          |                   |                                                                               |                                                                               |                                                                               |                                                                               |
| Yläkoululaisten myönteinen suhtautuminen kouluruokailuun                     | Asiakastyytyväisyyskysely                                                                                | Toteutunut 8,0    | ka 7,2 <                                                                      | ka 7,2<                                                                       | ka 7,2<                                                                       | ka 7,2<                                                                       |
| Henkilöstön perustöiden tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti. | kehityskeskustelu / työntekijä                                                                           | 1                 | 1                                                                             | 1                                                                             | 1                                                                             | 1                                                                             |
| Henkilöstön työhyvinvointi ja ammatillinen kehittyminen.                     | hyvinvointikyselyn tulokset, henkilöstön sairauspoissaolojen määrä, täydennyskoulutus-suunnitelma. (+/-) | Ei toteutunut (-) | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) |

## 470 Perusopetus

### Toiminnan tarkoitus

Perusopetuksen tehtäväalue vastaa kunnan esi- ja perusopetuksen laadukkaasta ja kustannustehokkaasta toteuttamisesta.

### Kustannuspaikat

- 4700 Perusopetuksen hallinto
- 4705 Perusopetuksen oppilaskuljetukset
- 4710 Perusopetuksen kehittämishankkeet
- 4720–4765 Koulujen kustannuspaikat (Saimaanharjun koulu, Kirkonkylän koulu ja Vehkataipaleen koulu)

### Toiminnan painopisteet 2022 – 2024

- Toiminnassa keskitytään kouluyhteisöjen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja sen edistämiseen sekä työskentelytapojen ja oppilasarvioinnin kehittämiseen kouluissa. Samalla varmistetaan esi- ja perusopetuspalvelujen tuottaminen parhaalla mahdollisella tavalla ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla.

### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2020    | TA 2021    | TA 2022    | TS 2023    | TS 2024    |
|----------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 144 510    | 68 051     | 189 609    | 171 609    | 170 009    |
| TOIMINTAKULUT  | -4 258 316 | -5 184 371 | -6 079 507 | -6 094 059 | -6 093 669 |
| TOIMINTAKATE   | -4 113 806 | -5 116 320 | -5 889 898 | -5 922 450 | -5 923 660 |

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                               | Mittari / toimenpide                                                                                                                                                | To-<br>teuma<br>TP 2020         | Tavoitearvo TA<br>2021                                                                                            | Tavoitearvo TA<br>2022                                                                                                 | Tavoitearvo TS<br>2023                                                                                                 | Tavoitearvo TS<br>2024                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Perusopetus</b>                                                                                                                   |                                                                                                                                                                     |                                 |                                                                                                                   |                                                                                                                        |                                                                                                                        |                                                                                                                        |
| Työskentelytapojen ja oppilasarvioinnin kehittäminen.                                                                                | Itsearviointi, oppilas-kysely (+/-)                                                                                                                                 | Toteu-<br>tunut<br>(+)          | Innostavat ja vaihtelevat työskentelytavat. Oppi-<br>lasarvioinnin yhdenvertai-<br>suus ja moni-<br>puolisuus (+) | Innostavat ja vaihtelevat työskentely-<br>tavat. Oppi-<br>lasarvioinnin yhdenvertai-<br>suus ja moni-<br>puolisuus (+) | Innostavat ja vaihtelevat työskentely-<br>tavat. Oppi-<br>lasarvioinnin yhdenvertai-<br>suus ja moni-<br>puolisuus (+) | Innostavat ja vaihtelevat työskentely-<br>tavat. Oppi-<br>lasarvioinnin yhdenvertai-<br>suus ja moni-<br>puolisuus (+) |
| Henkilöstön perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti. Kouluyhteisöjen hyvinvointi ja ammatillinen kehittyminen. | kehityskeskustelu /<br>työntekijä<br><br>hyvinvointikyselyn tu-<br>lokset, henkilöstön<br>sairauspoissaolojen<br>määrä, täydennys-<br>koulutussuunnitelma.<br>(+/-) | Toteu-<br>tunut<br>(1)<br><br>x | 1<br><br>Kouluyhteisöjen hyvä<br>hyvinvointi.<br>Ei kasvua<br>henkilöstön<br>sairauspois-<br>saoloissa. (+)       | 1<br><br>Kouluyhteisöjen hyvä<br>hyvinvointi.<br>Ei kasvua<br>henkilöstön<br>sairauspois-<br>saoloissa. (+)            | 1<br><br>Kouluyhteisöjen hyvä<br>hyvinvointi.<br>Ei kasvua<br>henkilöstön<br>sairauspois-<br>saoloissa. (+)            | 1<br><br>Kouluyhteisöjen hyvä<br>hyvinvointi.<br>Ei kasvua<br>henkilöstön<br>sairauspois-<br>saoloissa. (+)            |

**480 Varhaiskasvatus****Palvelusuunnitelma**

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue vastaa kunnalle kuuluvista lasten varhaiskasvatus sekä lasten kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuen tehtävistä.

**Kustannuspaikat**

4801 Varhaiskasvatuksen ostopalvelut  
 4802 Esiopetuksen ostopalvelut  
 4803 Varhaiskasvatuksen kehittämishanke  
 4805 EHA päivähoito  
 4807 Palvelusetelit  
 4840 Saimaanharjun päiväkot  
 4844 Saimaanharjun vuorohoito  
 4860 Vekataipaleen päivähoito  
 4890 Kotihoidontuki

**Toiminnan painopisteet 2022 – 2024**

- Varhaiskasvatuspalvelujen tuottaminen taloudellisesti kestävällä pohjalla.
- Toiminnassa keskitytään työyhteisön hyvinvointiin ja henkilöstön jaksamiseen.
- Varmistetaan varhaiskasvatuspalvelujen tuottaminen parhaalla mahdollisella tavalla.

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020    | TA 2021    | TA 2022    | TS 2023    | TS 2024    |
|----------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 288 689    | 297 340    | 206 888    | 206 888    | 206 888    |
| TOIMINTAKULUT  | -2 234 547 | -2 423 092 | -2 190 050 | -2 190 039 | -2 190 039 |
| TOIMINTAKATE   | -1 945 858 | -2 125 752 | -1 983 162 | -1 983 151 | -1 983 151 |

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                                      | Mittari / toimenpide                                                     | Toteuma TP 2020 | Tavoitearvo TA 2021 | Tavoitearvo TA 2022                                                              | Tavoitearvo TS 2023                                                              | Tavoitearvo TS 2024                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Varhaiskasvatus</b>                                                      |                                                                          |                 |                     |                                                                                  |                                                                                  |                                                                                  |
| Lapsiryhmien käyttöasteen tehostaminen                                      | Käyttöaste                                                               | Ei toteutunut   | min. 85 %           | min. 85 %                                                                        | min.85 %                                                                         | min. 85 %                                                                        |
| Henkilöstön perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti.  | kehityskeskustelu / työntekijä täydennyskoulutussuunnitelma              | x               | 1                   | 1                                                                                | 1                                                                                | 1                                                                                |
| Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen ja riittävän resurssin turvaaminen | hyvinvointikyselyn tulokset, henkilöstön sairauspoissaolojen määrä (+/-) | x               | x                   | Henkilöstön hyvä työhyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Henkilöstön hyvä työhyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Henkilöstön hyvä työhyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) |

**490 Kulttuuri ja vapaa-aika****Palvelusuunnitelma**

Kulttuurin ja vapaa-ajan tehtäväalue vastaa kunnan kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikapalveluista.

**Kustannuspaikat**

|      |                                          |
|------|------------------------------------------|
| 4900 | Kirjasto                                 |
| 4902 | Lastenlauantait liitoon                  |
| 4910 | Museo- ja näyttelytoiminta               |
| 4920 | Taiteen perusopetus                      |
| 4925 | Muu taiteen perusopetus                  |
| 4930 | Kansalaisopisto                          |
| 4940 | Muut kulttuuripalvelut                   |
| 4941 | Taipalsaari päivät                       |
| 4949 | Kulttuuripalveluiden kehittämishankkeet  |
| 4950 | Liikuntapalvelut                         |
| 4952 | Nuorisopalvelut                          |
| 4956 | Vapaa-aikapalveluiden kehittämishankkeet |

**Toiminnan painopisteet 2022 – 2024**

- Kirjastoyhteistyön vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.
- Kulttuuripalvelun tarjoaminen ja tukeminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen paikallisesti että yhteistyössä maakunnallisten toimijoiden kanssa
- Perusnuorisotyön tarjoaminen nuorisotalo- ja koulunuorisotyön muodossa sekä toiminnan laadun kehittäminen.
- Etsivä nuorisotyön hanketyön jatkumisen varmistaminen ja toiminnan laadun kehittäminen.

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020  | TA 2021  | TA 2022  | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT | 32 508   | 36 030   | 31 030   | 21 030   | 21 030   |
| TOIMINTAKULUT  | -419 100 | -558 994 | -605 573 | -561 493 | -561 523 |
| TOIMINTAKATE   | -386 592 | -522 964 | -574 543 | -540 463 | -540 493 |

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                                          | Mittari / toimenpide                                                             | Toteuma TP 2020                            | Tavoitearvo TA 2021                                         | Tavoitearvo TA 2022                                               | Tavoitearvo TS 2023                                         | Tavoitearvo TS 2024                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| <b>Kulttuuri ja vapaa-aika</b>                                                  |                                                                                  |                                            |                                                             |                                                                   |                                                             |                                                             |
| Lastenkirjastotyön toteutus                                                     | toteutuneet tunnit / ryhmät / lukuvuosi                                          | Ei toteutunut                              | 2 tuntia / ryhmä / lukuvuosi                                | 2 tuntia / ryhmä / lukuvuosi                                      | 2 tuntia / ryhmä / lukuvuosi                                | 2 tuntia / ryhmä / lukuvuosi                                |
| Nuorisotyön tavoitettavuuden                                                    | nuorisotalon aukiolo, nuorisotalon käyntikerrat                                  | Toteutunut (5krt/vko, 400 käyntikertaa/kk) | 5 krt/vko, koulujen lukuvuoden aikana, 500 käyntikertaa /kk | 5 krt/vko, koulujen lukuvuoden aikana, 500 käyntikertaa /kk       | 5 krt/vko, koulujen lukuvuoden aikana, 500 käyntikertaa /kk | 5 krt/vko, koulujen lukuvuoden aikana, 500 käyntikertaa /kk |
| Ennaltaehkäisevien hyvinvointi ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen ja tukeminen | tapahtumamäärät / liikuntatilojen varausaste / harrastajamäärät / liikuntakysely | Liikuntakysely toteutunut                  | 2020 määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun             | 2019 (ennen epidemiaa) määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun | 2022 määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun             | 2023 määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun             |

**Sivistyspalvelut yhteensä**

|                | TP 2020    | TA 2021    | TA 2022    | TS 2023    | TS 2024    |
|----------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 912 026    | 936 331    | 969 936    | 942 217    | 940 767    |
| TOIMINTAKULUT  | -7 667 682 | -9 098 601 | -9 843 295 | -9 813 756 | -9 813 396 |
| TOIMINTAKATE   | -6 755 656 | -8 162 270 | -8 873 359 | -8 871 539 | -8 872 629 |

## 50 Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden tehtävänä on vastata rakennusvalvonta- ja lupapalveluista sekä kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta, kaavoituksesta, kunnan omistaman rakennetun ympäristön (kadut, verkostot, puistot, leikkikentät, satamat, muut yleiset alueet sekä rakennukset ja rakennelmat) kunnossapito-, siivous- ja käyttötehtävistä, kunnan kaavoituksesta sekä vesi- ja viemärilaitoksen ylläpitämisestä. Teknisten palveluiden toimiala vastaa lisäksi Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen, Etelä-Karjalan maaseututoimen sekä Lappeenrannan seudun ympäristötoimen ja Etelä-Karjalan jätehuollon sopimusohjauksesta.

Teknisten palveluiden tehtävät

- rakennusvalvonta- ja lupapalvelut
- kunnan oma rakentaminen ja rakennuttaminen
- kaavoitus
- kunnossapito, siivous ja käyttötehtävät kunnan omistamilla rakennetuilla alueilla, mm. kadut, verkostot, puistot, leikkikentät, satamat, yleiset alueet, rakennukset ja rakennelmat
- vesi- ja viemärilaitoksen ylläpito

Lisäksi tekninen toimiala vastaa

- Etelä-Karjalan maaseututoimen
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimen
- Etelä-Karjalan jätehuollon
- Etelä-Karjalan pelastustoimen sopimusohjauksista.

## 500 Teknisten palveluiden hallinto

### Toiminnan tarkoitus

Teknisten palveluiden hallinnon tehtävänä on avustaa teknistä lautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja täytäntöpanossa. Teknisten palveluiden hallinto vastaa lisäksi alueellisen pelastustoimen, maaseututoimen, jätehuollon sekä seudullisen ympäristötoimen sopimusohjauksesta.

### Riskianalyysi

Toimintaympäristön aiheuttamia riskejä ovat lainsäädännön mahdollisesti tuomat muutokset ja uudistukset. Näihin on varauduttava riittävällä resursseilla resursoinneilla ja selkeillä tehtäväkuvilla, sekä vastuutettava oma henkilöstö sekä ja ulkoiset toimijat toimimaan ohjeistuksien ja sopimusten mukaisesti.

Henkilöresurssien riittävyys ja jaksaminen on otettava huomioon jokapäiväisessä työsuunnittelussa. Työtehtävien liiallinen kuormitus lisää sairauspoissaoloja ja ohuella/nykyisellä jo ohkaisella organisaatiolla poissaoloihin ei ole varaa. Vuoden 2021 pitkät sairauslomat ja poissaolot osoittivat jo toimintojen haavoittuvuuden.

Ulkoisten tekijöiden mahdollisesti aiheuttamat tuomat haitat/vaikeudet riskit on pystyttävä hallitsemaan ja toiminnot järjesteltävä niin, että haittaa olisi mahdollisimman vähän. Vuosien 2020 ja 2021 koronan aiheuttamat tuomat haitat ja hidasteet ovat opettaneet paljon töiden organisoinnista/vaihtoehtoisista järjestelyistä.

Taloudellisista riskeistä merkittävimpiä ovat riittämätön talouden seuranta ja reagointi muutostilanteissa. Riskit / Budjetin ylitykset tulisi huomata ajoissa, jotta jäisi aikaa korjaaville toimenpiteille. Näitä riskejä voidaan vähentää henkilöstön riittävällä osaaamisella ja kouluttamisella.

Omien rakennusten ja rakenteiden oikea-aikainen kunnossapito on riskitekijä ja näitä riskejä pyritään pienentämään suunnitelmallisuudella ja luomalla kiinteistöihin kunnolliset pitkäntähtäimen suunnitelmat ja huoltokirjat. Yhdyskuntatekniikan, katujen ja liikenneverkkojen korjausvelan kasvu on myös merkittävä riski. Tätä pyritään pienentämään investoimalla joka vuosi katuverkkojen ja vesi-, sekä viemäriverkoston saneerauksiin. Huolletut / kunnossa pidetyt verkostot pienentävät vahinkojen riskiä.

### Teknisten palveluiden hallinnon Kustannuspaikat

|      |                        |
|------|------------------------|
| 6000 | Hallinto               |
| 6004 | Maaseututoimi          |
| 6007 | Ympäristötoimi         |
| 6006 | Jätehuolto             |
| 6020 | Palo- ja pelastustoimi |

### Toiminnan painopistealueet 2021–2023

Teknisten palveluiden ja tukipalveluiden järjesteleminen toimivaksi kokonaisuudeksi

Ympäristö ja ympäristöllisiin kehittämishankkeisiin panostaminen (mm. Pappilanniemen venesatama, Pappilanniemen silta, Kutilan kanavahanke)

Teknisen toimen hallinto valvoo ja organisoii kaikki teknisen toimen investoinnit ja hankkeet.

### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2020  | TA 2021  | TA 2022  | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT | 7 800    | 8 800    | 8 000    | 88 000   | 88 000   |
| TOIMINTAKULUT  | -938 948 | -965 433 | -997 003 | -565 743 | -567 913 |
| TOIMINTAKATE   | -931 148 | -956 633 | -989 003 | -477 743 | -479 913 |

### Tehtäväalueen tavoitteet

| Toiminnallinen tavoite                      | Mittari / toimenpide                         | To-teuma TP 2020 | Tavoitearvo TA 2021 | Tavoitearvo TA 2022 | Tavoitearvo TS 2023 | Tavoitearvo TS 2024 |
|---------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Teknisten palveluiden hallinto</b>       |                                              |                  |                     |                     |                     |                     |
| Ympäristömääräysten hyväksyminen            | Toteuma %                                    |                  |                     | 100                 | 0                   | 0                   |
| Pappilanniemen satamahankkeen toteutus      | Hankkeen toteutus %                          |                  | 80                  | 100                 | 0                   | 0                   |
| Kutilan kanavahankkeen lupavaihe suoritettu | Toteuma %                                    |                  |                     | 100                 | 0                   | 0                   |
| Sopimushallintajärjestelmän käyttöönotto    | Järjestelmän pystyttäminen ja käyttöönotto % |                  |                     | 100                 | 0                   | 0                   |

**510 Kaavoitus****Toiminnan tarkoitus**

Teknisten palveluihin kuuluu kunnan alueella tapahtuva kaavoitus ja maankäytön suunnittelu ja sen ohjaus. Maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle.

**Kustannuspaikat**

6035 Kaavoitus

**Toiminnan painopistealueet 2021-2023**

Kunnalla on paljon kaavoittamatonta aluetta. Kaavojen eteenpäin vieminen järjestelmällisesti.

- Yrityspuiston kaava
- Konstunrannan ja sairaalamäen kaavoittaminen
- Taajamayleiskaava
- Asemakaavojen päivitystyö
- Kattelussaaren ja Jänkasalon yleiskaavan hyväksyminen
- Suursaimaan yleiskaavan päivitystyö

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020  | TA 2021  | TA 2022  | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT | 38 336   | 34 000   | 54 000   | 22 000   | 5 000    |
| TOIMINTAKULUT  | -121 938 | -128 738 | -129 168 | -131 146 | -132 543 |
| TOIMINTAKATE   | -83 602  | -94 738  | -75 168  | -109 146 | -127 543 |

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                | Mittari / toimenpide | To-teuma TP 2020 | Tavoitearvo TA 2021 | Tavoitearvo TA 2022 | Tavoitearvo TS 2023 | Tavoitearvo TS 2024 |
|-------------------------------------------------------|----------------------|------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Kaavoitus</b>                                      |                      |                  |                     |                     |                     |                     |
| Taajamakaavan ehdotusvaihe suoritettu                 | Toteuma %            |                  |                     | 100                 | 0                   | 0                   |
| Kattelussaaren ja Jänkasalon yleiskaavan hyväksyminen | Toteuma %            |                  |                     | 100                 | 0                   | 0                   |
| Konstunrannan asemakaavan loppuun saattaminen         | Toteuma %            |                  |                     | 100                 | 0                   | 0                   |

**570 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut****Toiminnan tarkoitus**

Rakennusvalvonnan päätehtävä on ohjata ja valvoa kaavojen ja rakennusjärjestyksen noudattamista ja huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön viranomaisvalvonnasta sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

**Kustannuspaikat**

6700 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut

**Toiminnan painopistealueet 2021–2023**

Rakennusvalvonnan arkistoinnin digitoinnin aloittaminen ja osittainen käyttöönotto. Kiinteistötietojen tarkastushankkeessa esiin tulleiden luvattomien rakennusten, laajennusten ja muiden asioiden käsittely, sekä kiinteistörekisteri työn loppuun saattaminen.

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020  | TA 2021  | TA 2022  | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT | 82 132   | 73 500   | 70 000   | 72 000   | 74 000   |
| TOIMINTAKULUT  | -155 621 | -166 390 | -164 560 | -154 320 | -156 261 |
| TOIMINTAKATE   | -73 489  | -92 890  | -94 560  | -82 320  | -82 264  |

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                              | Mittari / toimenpide                                        | To-teuma TP 2020 | Tavoitearvo TA 2021 | Tavoitearvo TA 2022 | Tavoitearvo TS 2023 | Tavoitearvo TS 2024 |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut</b>            |                                                             |                  |                     |                     |                     |                     |
| Lupahakemukset sähköisessä muodossa                 | Sähköisen lupajärjestelmän käyttö aste %                    |                  |                     | 90                  | 90                  | 90                  |
| Kiinteistötietojen tarkastushanke                   | Hankkeen loppuun saattaminen, toteuma %                     |                  |                     | 100                 | 0                   | 0                   |
| Selvitämättömien rakennuslupien loppuun saattaminen | Hankkeesta tulleiden lupien selvittäminen loppuun toteuma % |                  |                     | 100                 | 100                 | 100                 |
| Lomakejärjestelmän ajantasaistaminen                | Vanhoiden lomakejärjestelmien uusiminen toteuma %           |                  |                     | 100                 | 0                   | 0                   |

**575 Liikenneväylät****Toiminnan tarkoitus**

Liikenneväylät -tehtäväalue vastaa kunnan kaava- ja yksityisteihin liittyvien asioiden hoitamisesta. Liikenneväyliä kehitetään ja toimitaan sovitulla tavalla liikenneturvallisuuksuunnitelman mukaisesti. Kunta avustaa yksityisiä tieosuuskuntia, jotka pitävät yksityistieverkkoa kunnossa. Kaavateiden ylläpito teetetään ostopalveluna.

**Kustannuspaikat**

6750 Kaavatiet  
6755 Yksityistiet, haja-asutusalue

**Toiminnan painopistealueet 2022–2023**

Osa kunnan katuverkosta Saimaanhajun ja Kirkonkylän yhteydessä on huonossa kunnossa ja näiden teiden kunnostamiseen on varattu määrärahaa vuosittain investointiohjelmassa. Vuoden 2022 pääpaino on Pappilankankaan ja Saimaanhajun tieverkossa.

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020  | TA 2021  | TA 2022  | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT | 0        | 750      | 0        | 0        | 0        |
| TOIMINTAKULUT  | -315 144 | -319 020 | -332 850 | -322 850 | -324 650 |
| TOIMINTAKATE   | -315 144 | -318 270 | -332 850 | -322 850 | -324 650 |

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                     | Mittari / toimenpide  | To-teuma TP 2020 | Tavoitearvo TA 2021 | Tavoitearvo TA 2022 | Tavoitearvo TS 2023 | Tavoitearvo TS 2024 |
|--------------------------------------------|-----------------------|------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Liikenneväylät</b>                      |                       |                  |                     |                     |                     |                     |
| Kadunparannustöiden toteutus               | Sovitut kohteet 3 kpl |                  |                     | 3                   | 3                   | 3                   |
| Pyöräily- ja kävelyreististön kehittäminen | kuntalaiskysely       |                  |                     | 1                   | 0                   | 0                   |

**580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet****Toiminnan tarkoitus**

Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet -tehtäväalue vastaa kunnan rakennetun ympäristön (kadut, puistot, leikkikentät ja muut yleiset alueet), sekä rakennusten ja rakennelmien kunnossapito- ja käyttötehtävistä.

**Kustannuspaikat**

|           |                                                                   |
|-----------|-------------------------------------------------------------------|
| 6800      | Kiinteistönhuolto (yhteiset kustannukset kaikille kiinteistöille) |
| 6801–6845 | Käsittää rakennuksittain kunnan eri kiinteistöt                   |
| 6850      | Puistot ja yleiset alueet                                         |
| 6852      | Laiturit ja maapaikat                                             |
| 6860      | Siivouspalvelut                                                   |

**Toiminnan painopistealueet 2021–2022**

Kunnan kiinteistöille on laadittu pitkántähtäimen suunnitelmat vuoden 2021 vuoden aikana. Suunnitelmien perusteella investointiohjelmaan on tehty esityksiä toimenpiteistä ja huolto-ohjelmista. Huolto-ohjelmat tulee vielä viedä sähköiseen seuranta järjestelmään. Palolaitokselle on laadittu alustava korjaussuunnitelma ja budjetti tulevaa investointia varten. Kohteen tarkempi suunnitelma tulee tehdä 2022 aikana. Pitkántähtäimen suunnitelman tutkimusten yhteydessä kunnantalossa havaittiin korjaustarvetta ja selvitysten mukaan kohteelle on luotava korjaus/saneeraussuunnitelmat tulevia vuosia varten.

Puistojen ja yleisten alueiden osalta vuoden 2022 aikana lisätään kausityöntekijöiden määrää ja pyritään parantamaan puistojen ja yleisten alueiden ilmettä.

Satama ja laituri paikka puolelle tarkoituksena on ottaa käyttöön sähköinen vene paikka rekisteri ja varaus järjestelmä.

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020    | TA 2021    | TA 2022    | TS 2023    | TS 2024    |
|----------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 1 248 897  | 2 018 398  | 2 065 096  | 2 049 026  | 2 051 026  |
| TOIMINTAKULUT  | -2 344 486 | -2 319 231 | -2 597 256 | -2 293 548 | -2 312 398 |
| TOIMINTAKATE   | -1 095 589 | -300 833   | -532 160   | -244 522   | -261 372   |

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                                                 | Mittari / toimenpide                                      | To-teuma TP 2020 | Tavoitearvo TA 2021 | Tavoitearvo TA 2022 | Tavoitearvo TS 2023 | Tavoitearvo TS 2024 |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet</b>                                              |                                                           |                  |                     |                     |                     |                     |
| Pitkántähtäimen suunnitelmien tuomien korjaustarpeiden jalkauttaminen / käytäntöönpano | Suunnitellut kohteet / toteuma %                          |                  |                     | 100                 | 100                 | 100                 |
| Sähköisen vene paikkarekisterin käyttöönotto                                           | Kaikki asiakkaat sähköisen järjestelmän kautta, toteuma % |                  |                     | 100                 | 100                 | 100                 |
| Maisemointisuunnitelma taajama-alueelle                                                | Toteuma %                                                 |                  |                     | 100                 |                     |                     |

**590 Vesihuoltolaitos****Toiminnan tarkoitus**

Vesihuoltolaitoksen tehtäväalue vastaa vesi- ja viemärlaitoksen ja verkostojen ylläpidosta ja huoltotehtävistä sekä uusien alueiden vesi- ja viemärlaitteiden rakentamisesta.

**Kustannuspaikat**

6910 Vesihuoltolaitos

**Toiminnan painopistealueet 2020–2022**

Yleisesti toimivat ja kunnossa olevat verkostot pienentävät riskiä ongelmien syntymiselle. Verkoston kunnosta pyritään pitämään huolta ja saneerataan suunnitelmien mukaisesti.

Vanhalta sairaalalta jätevesialtaalle kulkevan viemäriverkon saneerauksen suunnittelu ja toteutus oli tavoitteena vuonna 2021. Hanke ei ole edennyt suunnitellusti ja tavoite vuodelle 2022 on saada aikaan tarkka suunnitelma saneerauksen toteuttamisesta.

Ketveleen ja Saimaanhajun välissä on vanhaa vesi- ja viemärlinjaa upotettuna järven pohjaan ja tämän purku tulee suorittaa 2022 aikana.

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2020  | TA 2021  | TA 2022  | TS 2023  | TS 2024  |
|----------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| TOIMINTATUOTOT | 567 668  | 600 000  | 617 499  | 617 499  | 617 499  |
| TOIMINTAKULUT  | -444 688 | -469 970 | -454 230 | -465 440 | -466 650 |
| TOIMINTAKATE   | 122 980  | 130 030  | 163 269  | 152 059  | 150 849  |

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                                     | Mittari / toimenpide             | To-teuma TP 2020 | Tavoitearvo TA 2021 | Tavoitearvo TA 2022 | Tavoitearvo TS 2023 | Tavoitearvo TS 2024 |
|----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Vesihuoltolaitos</b>                                                    |                                  |                  |                     |                     |                     |                     |
| Vanhalta sairaalalta jätevesialtaalle menevä verkosto                      | suunnitelmat 2022, toteutus 2023 |                  |                     | 50                  | 50                  |                     |
| Vanhojen viemäri- ja vesilinjoiden purku Ketveleen ja Saimaanhajun välillä | Toteuma %                        |                  |                     | 100                 |                     |                     |

**Tekniset palvelut yhteensä**

|                |  | TP 2020    | TA 2021    | TA 2022    | TS 2023    | TS 2024    |
|----------------|--|------------|------------|------------|------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT |  | 1 944 833  | 2 735 448  | 2 814 595  | 2 848 525  | 2 835 525  |
| TOIMINTAKULUT  |  | -4 320 825 | -4 368 782 | -4 675 067 | -3 933 047 | -3 960 415 |
| TOIMINTAKATE   |  | -2 375 992 | -1 633 344 | -1 860 472 | -1 084 522 | -1 124 890 |

**Koko kunta käyttötalous yhteensä**

|                |  | TP 2020     | TA 2021     | TA 2022     | TS 2023     | TS 2024     |
|----------------|--|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| TOIMINTATUOTOT |  | 3 950 957   | 4 832 371   | 5 132 421   | 4 978 902   | 4 976 452   |
| TOIMINTAKULUT  |  | -29 457 989 | -30 690 679 | -32 717 860 | -15 717 184 | -15 763 732 |
| TOIMINTAKATE   |  | -25 507 032 | -25 858 308 | -27 585.439 | -10 738 282 | -10 787 280 |

## 4. TULOSLASKELMAOSA

### 4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat

|                                 | TP 2020           | TA 2021           | KH 2022           | TS 2023           | TS 2024           |
|---------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>VEROTULOT</b>                |                   |                   |                   |                   |                   |
| Kunnan tulovero                 | 17 501 741        | 17 550 000        | 18 879 000        | 9 207 000         | 8 623 000         |
| Kiinteistövero                  | 1 892 450         | 2 150 000         | 2 046 000         | 2 046 000         | 2 046 000         |
| Osuus yhteisöveron tuotosta     | 868 308           | 1 018 000         | 872 000           | 642 000           | 633 000           |
|                                 | <b>20 262 499</b> | <b>20 718 000</b> | <b>21 797 000</b> | <b>11 895 000</b> | <b>11 302 000</b> |
| <b>VALTIONOSUUDET</b>           |                   |                   |                   |                   |                   |
| Valtionosuudet                  | <b>8 157 271</b>  | <b>6 949 845</b>  | <b>7 095 000</b>  | <b>2 118 000</b>  | <b>2 002 000</b>  |
| <b>MUUT NETTO alla olevista</b> | <b>-120 958</b>   | <b>-142 500</b>   | <b>-79 900</b>    | <b>-74 900</b>    | <b>-69 900</b>    |
| Korkotuotot talletuksista       | 935               | 500               | 100               | 100               | 100               |
| Korkotuotot antolainoista       | 7 744             | 7 000             | 6 000             | 6 000             | 6 000             |
| Muut korkotuotot                | 0                 | 0                 | 0                 |                   |                   |
|                                 | 8 679             | 7 500             | 6 100             | 6 100             | 6 100             |
| Osinkotuotot ja osuuspo korot   | 2 336             | 0                 | 2 000             | 2 000             | 2 000             |
| Viivästyskorkotulot             | 1 522             | 1 000             | 1 000             | 1 000             | 1 000             |
| Muut rahoitustuotot             | 8 581             | 6 000             | 6 000             | 6 000             | 6 000             |
|                                 | 12 439            | 7 000             | 9 000             | 9 000             | 9 000             |
| Korkokulut lainoista            | -135 394          | -137 000          | -85 000           | -80 000           | -75 000           |
|                                 | -135 394          | -137 000          | -85 000           | -80 000           | -75 000           |
| Viivästyskorkomenot             | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| Muut rahoituskulut              | -6 682            | -20 000           | -10 000           | -10 000           | -10 000           |
|                                 | -6 682            | -20 000           | -10 000           | -10 000           | -10 000           |

#### Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuottoina tuloslaskelmassa käsitellään arvioidut korkotuotot ja muut rahoitustuotot. Korkotulona on budjetoitu antolainoista, muista sijoituksista ja talletuksista sekä maksuliikennetileiltä talousarviovuonna saatavat tuloarviot (yhteensä 6.100 €). Muina rahoitustuottoina on budjetoitu mm. verotilityskorot, osingot ja osuuspääomien korot (yht. n. 9.000 €).

Rahoituskuluina on budjetoitu arvioidut korkomenot ja muut rahoitusmenot. Korkomenoja ovat pitkäaikaisista lainoista ja lyhytaikaisista lainoista talousarviovuodelta maksettavat korot 85.000 euroa. Muita rahoitusmenoja ovat mm. limiittimaksut, verotilityskorot ja viivästyskorot (yht. 10.000 €).

**Tilinpäätössiirrot**

Budjetoitavia tilinpäätössiirtoja ovat erät, joiden toteutuminen on arvioitavissa talousarviota laadittaessa. Tällaisia eriä ovat muun muassa investointivarauksen purkaminen ja siihen liittyvä poistoeron muodostaminen koskien talousarviovuonna toteutettavia investointihankkeita. Myös aiemmin toteutuneisiin investointeihin liittyvä poistoeron purkaminen budjetoidaan tilinpäätössiirtoina.

Vuoden 2022 talousarvioon on budjetoitu edelleen edellisten vuosien mukaisesti tilinpäätössiirtona poistoeron vähennys (parantaa tulosta) 92.734 euroa.

**TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ**

Talousarvioesityksen toimintakate vuodelle 2022 on -27.595.439 euroa. Talousarvioesityksen vuosikate vuodelle 2022 on 1.216.661 euroa.

Vuoden 2022 nettoinvestointimenot ovat esityksessä 1.222.236 euroa. Poistojen taso talousarviossa on 1.634.874 euroa.

Talousarvion 2022 tuloslaskelman tilikauden tulos vuodelle 2022 on -418.213 euroa.

Tilikauden 2022 alijäämä poistoerokirjauksen jälkeen on -325.479 euroa.

Talousarviokirjan suunnitelmavuosien 2023 ja 2024 osalta on tuloslaskelmien laskennan lopputuloksessa viimeisimpiin valtionvarainministeriön tuloslaskelmaennusteisiin merkittävä ero. Ennakoitujen valtionosuustulojen ja kustannuskehityksen arviointi tarkkenee vuoden 2022 aikana.

## 5. RAHOITUSOSA

## 5.1 Rahoituslaskelma

## RAHOITUSLASKELMA

|                                                      |                          | TP 2020     | TA2021 +<br>viim. muutos<br>8.12.2021 | TA2021 +ed.<br>muutos<br>ilman lainaa | TA 2022     | TS 2023     | TS 2024     |
|------------------------------------------------------|--------------------------|-------------|---------------------------------------|---------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Toiminnan rahavirta</b>                           |                          |             |                                       |                                       |             |             |             |
| Vuosikate                                            | +/-                      | 2 791 794   | 1 708 037                             | 1 708 037                             | 1 216 661   | 3 199 818   | 2 446 820   |
|                                                      | kh 8.12.2021 esitys (2)  |             | - 65 307                              | - 65 307                              |             |             |             |
|                                                      | kv 16.6.2021 27 § ja 28§ |             | - 41 000                              | - 41 000                              |             |             |             |
| Satunnaiset erät                                     | +/-                      |             |                                       |                                       |             |             |             |
| Tulorahoituksen korjauserät                          | +/-                      | 595 192     |                                       |                                       |             |             |             |
| <b>Investointien rahavirta</b>                       |                          |             |                                       |                                       |             |             |             |
| Investointimenot, Sis kh 8.12.esitys Kutila          | -                        | - 675 608   | - 1 368 479                           | - 1 368 479                           | - 2 043 736 | - 2 096 038 | - 7 614 064 |
| Rahoitusosuudet investointeihin, Sis kh 8.12.-Kutila | +                        |             | 564 000                               | 564 000                               | 821 500     | 813 833     | 4 642 500   |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot       | +                        | 322 977     | 150 000                               | 150 000                               | 150 000     | 150 000     | 150 000     |
| <b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>          | +/-                      | 3 034 353   | 947 251                               | 947 251                               | 144 425     | 2 067 613   | - 374 744   |
| <b>Rahoituksen rahavirta</b>                         |                          |             |                                       |                                       |             |             |             |
| Antolainauksen muutokset                             |                          | 33 500      | -                                     | -                                     | -           | -           | -           |
| Antolainasaamisten lisäykset                         | -                        |             | - 50 000                              | - 50 000                              | - 50 000    | - 50 000    | - 50 000    |
| Antolainasaamisten vähennykset                       | +                        | 33 500      | 50 000                                | 50 000                                | 50 000      | 50 000      | 50 000      |
| Lainakannan muutokset                                |                          | - 1 817 499 | - 242 238                             | - 2 042 238                           | - 851 335   | - 1 700 000 | - 500 000   |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys                       | +                        |             | 1 800 000                             |                                       | 1 000 000   |             | 1 000 000   |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys                     | -                        | - 1 817 499 | - 2 042 238                           | - 2 042 238                           | - 1 851 335 | - 1 700 000 | - 1 500 000 |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos                       | +/-                      |             |                                       |                                       |             |             |             |
| Oman pääoman muutokset                               | +/-                      |             |                                       |                                       |             |             |             |
| Muut maksuvalmiuden muutokset                        | +/-                      | 307 193     | - 800 000                             |                                       |             |             |             |
| <b>Vaikutus maksuvalmiuteen</b>                      | +/-                      | 1 557 547   | - 94 987                              | - 1 094 987                           | - 706 910   | 367 613     | - 874 744   |
| Rahavarat 31.12.                                     |                          | 2 499 347   | 2 404 360                             | 1 404 360                             | 697 450     | 1 065 063   | 190 319     |
| Rahavarat 1.1.                                       |                          | 941 800     | 2 499 347                             | 2 499 347                             | 1 404 360   | 697 450     | 1 065 063   |
| Pitkäaikainen laina 31.12. €                         |                          | 15 466 340  | 15 224 102                            | 13 424 102                            | 12 572 767  | 10 872 767  | 10 372 767  |
| Pitkäaikainen laina per asukas                       |                          | 3 342       | 3 280                                 | 2 892                                 | 2 714       | 2 347       | 2 239       |

4628

4642

4642

4633

4633

4633

Eksoten vanhojen varausten purku parantaa tulosta 31.12.2021-31.12.2022. Toisaalta varaudutaan myös lisäkustannuksiin rahoituslaskelman ulkopuolelta.

## RAHOITUSLASKELMA

|                                                      |                          | TP 2020     | TA2021 +<br>muutos | TA2021<br>+muutos<br>ilman lainaa | TA 2022     | TS 2023     | TS 2024     |
|------------------------------------------------------|--------------------------|-------------|--------------------|-----------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Toiminnan rahavirta</b>                           |                          |             |                    |                                   |             |             |             |
| Vuosikate                                            | +/-                      | 2 791 794   | 1 708 037          | 1 708 037                         | 1 216 661   | 3 199 818   | 2 446 820   |
|                                                      | kh 8.12.2021 esitys (2)  |             | - 60 460           | - 60 460                          |             |             |             |
|                                                      | kv 16.6.2021 27 § ja 28§ |             | - 41 000           | - 41 000                          |             |             |             |
| Satunnaiset erät                                     | +/-                      |             |                    |                                   |             |             |             |
| Tulorahoituksen korjauserät                          | +/-                      | 595 192     |                    |                                   |             |             |             |
| <b>Investointien rahavirta</b>                       |                          |             |                    |                                   |             |             |             |
| Investointimenot, Sis kh 8.12.esitys Kutila          | -                        | 675 608     | - 1 368 479        | - 1 368 479                       | - 2 043 736 | - 2 096 038 | - 7 614 064 |
| Rahoitusosuudet investointeihin, sis kh 8.12.-Kutila | +                        |             | 564 000            | 564 000                           | 821 500     | 813 833     | 4 642 500   |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot       | +                        | 322 977     | 150 000            | 150 000                           | 150 000     | 150 000     | 150 000     |
| <b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>          | +/-                      | 3 034 353   | 952 098            | 952 098                           | 144 425     | 2 067 613   | - 374 744   |
| <b>Rahoituksen rahavirta</b>                         |                          |             |                    |                                   |             |             |             |
| Antolainauksen muutokset                             |                          | 33 500      | -                  |                                   | -           | -           | -           |
| Antolainasaamisten lisäykset                         | -                        |             | - 50 000           | - 50 000                          | - 50 000    | - 50 000    | - 50 000    |
| Antolainasaamisten vähennykset                       | +                        | 33 500      | 50 000             | 50 000                            | 50 000      | 50 000      | 50 000      |
| Lainakannan muutokset                                |                          | - 1 817 499 | - 242 238          | - 2 042 238                       | - 851 335   | - 1 700 000 | - 500 000   |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys                       | +                        |             | 1 800 000          |                                   | 1 000 000   |             | 1 000 000   |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys                     | -                        | - 1 817 499 | - 2 042 238        | - 2 042 238                       | - 1 851 335 | - 1 700 000 | - 1 500 000 |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos                       | +/-                      |             |                    |                                   |             |             |             |
| Oman pääoman muutokset                               | +/-                      |             |                    |                                   |             |             |             |
| Muut maksuvalmiuden muutokset                        | +/-                      | 307 193     | - 800 000          |                                   |             |             |             |
| <b>Vaikutus maksuvalmiuteen</b>                      | +/-                      | 1 557 547   | - 90 140           | - 1 090 140                       | - 706 910   | 367 613     | - 874 744   |
| Rahavarat 31.12.                                     |                          | 2 499 347   | 2 409 207          | 1 409 207                         | 702 297     | 1 069 910   | 195 166     |
| Rahavarat 1.1.                                       |                          | 941 800     | 2 499 347          | 2 499 347                         | 1 409 207   | 702 297     | 1 069 910   |
| Pitkäaikainen laina 31.12. €                         |                          | 15 466 340  | 15 224 102         | 13 424 102                        | 12 572 767  | 10 872 767  | 10 372 767  |
| Pitkäaikainen laina per asukas                       |                          | 3 342       | 3 280              | 2 892                             | 2 714       | 2 347       | 2 239       |

4628 4642 4642 4633 4633 4633  
Eksoten vanhojen varausten purku parantaa tulosta 31.12.2021-31.12.2022. Toisaalta varaudutaan myös lisäkustannuksiin rahoituslaskelman ulkopuolella.

TA-muutos 2021 –sarakkeen tilanne 30.11.2021 (kh –esitys 8.12.2021).

Kuntatodistuksia käytetään myös täydentävänä lyhyen ajan rahoitusinstrumenttina. Vähimmäistarve lainan nostolle on 1 Milj. euroa.

### Antolainauksen muutokset

Antolainauksen muutoksena budjetoidaan taseen pysyvien vastaavien sijoituksiin kuuluvien lainasaamisten lisäykset ja vähennykset. Vaihtuvien vastaavien lainasaamisten muutokset budjetoidaan rahoitusosassa vaikutus maksuvalmiuteen -erässä tai ne voidaan budjetoida sitä ennen omana muut lainasaamisten muutokset -eränä.

Antolainasaamisten lisäykseen budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista. Antolainasaamisten vähennykseen budjetoidaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset. Antolainauksen muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden. Vuodelle 2022 budjetoidulla erällä varaudutaan mahdollisiin hankkeiden välirahoituksiin.

**Lainakannan muutokset**

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys sekä lyhytaikaisten lainojen muutos. Pitkäaikaisten lainojen vähennyksenä budjetoidaan kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset talousarviovuoden aikana. Lyhytaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset budjetoidaan nettomääräisenä. Lainakannan muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden kokonaisuutena.

**Talouden investointimenot on pystyttävä kattamaan vuosikatteella suunnittelukaudella ja siten pitkäaikaista velkaa ei lisätä, vaan velkoja lyhennetään noin 2 milj. euroa vuosittain. Maksuvalmiutta turvataan tilapäisillä lyhytaikaisilla luotoilla esim. Kuntatodistus.**

Kunnalla on taseessa 31.12.2020 kertynyttä ylijäämää 511.042,93 euroa.

## 6. HENKILÖSTÖOSA

### 6.1 Henkilöstön lukumäärä

| Henkilöstön lukumäärä                         |         |         |         |         |
|-----------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
| Vakinaiset, määräaikaiset, henkilötyövuosina  |         |         |         |         |
|                                               | TA 2021 | TA 2022 | TS 2023 | TS 2024 |
| <b>Elinvoiman edistäminen ja kuntakehitys</b> | 8       | 14,06   | 12,3    | 12,3    |
| <i>Siitä:</i>                                 |         |         |         |         |
| <i>Sosiaali- ja terveystyö</i>                |         |         |         |         |
| <i>Hyvinvoinnin edistäminen</i>               | 0,5     | 0,5     | 0,5     | 0,5     |
| <i>Elinvoiman edistäminen</i>                 | 1,2     | 3,3     | 1,5     | 1,5     |
| <i>Työllistämisen edistäminen</i>             | 6,3     | 10,3    | 10,3    | 10,3    |
| <i>Kunnan henkilöstön työhyvinvointi</i>      |         |         |         |         |
| <b>Hallintopalvelut</b>                       | 7       | 6       | 5       | 5       |
| <i>Siitä:</i>                                 |         |         |         |         |
| <i>Hallintopalvelut</i>                       | 4       | 3       | 3       | 3       |
| <i>Henkilöstöhallinto</i>                     | 1       | 1       | 1       | 1       |
| <i>Taloushallinto</i>                         | 2       | 2       | 1       | 1       |
| <b>Sivistyspalvelut</b>                       | 108,4   | 116,2   | 114,9   | 114,9   |
| <i>Siitä:</i>                                 |         |         |         |         |
| <i>Sivistyspalveluiden hallinto</i>           | 3,5     | 3,5     | 3,5     | 3,5     |
| <i>Ruokapalvelut</i>                          | 8,9     | 7,9     | 7,9     | 7,9     |
| <i>Perusopetus</i>                            | 54      | 60,8    | 60      | 60      |
| <i>Varhaiskasvatus</i>                        | 37      | 38      | 38      | 38      |
| <i>Kulttuuri ja vapaa-aika</i>                | 5       | 6       | 5,5     | 5,5     |
| <b>Tekniset palvelut</b>                      | 27,5    | 26,5    | 26,5    | 26,5    |
| <i>Siitä:</i>                                 |         |         |         |         |
| <i>Teknisten palveluiden hallinto</i>         | 2,5     | 2       | 2       | 2       |
| <i>Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut</i>      | 2,5     | 2       | 2       | 2       |
| <i>Kaavoitus</i>                              | 0,5     | 0,5     | 0,5     | 0,5     |
| <i>Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet</i>     | 20      | 20      | 20      | 20      |
| <i>Kunnallistekniikka ja laitokset</i>        | 2       | 2       | 2       | 2       |
| <i>Liikenneväylät</i>                         |         |         |         |         |
| <b>Yhteensä</b>                               | 150,9   | 162,76  | 158,7   | 158,7   |

### 6.2 Henkilöstökulut

|                          | TP2019    | TP2020    | TA2021    | TA2022    |
|--------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Henkilöstökulut          |           |           |           |           |
| Palkat ja palkkiot       | 5 595 945 | 5 697 412 | 5 945 807 | 6 604 443 |
| Henkilösivukulut         |           |           |           |           |
| Eläkekulut               | 1 298 917 | 1 306 869 | 1 366 660 | 1 431 360 |
| Muut henkilösivukulut    | 153 426   | 170 844   | 243 220   | 258 920   |
| Henkilöstökulut yhteensä | 7 048 288 | 7 175 125 | 7 555 687 | 8 294 723 |

## 7. INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointiohjelman talousarviovuodelle 2022 ja investointisuunnitelman taloussuunnitelmavuosille 2023–2024. Investointien aktivointiraja on **10 000 euroa**. Aktivoitavalla hankintamenolla tarkoitetaan tällöin menoja, jotka kirjanpidossa on tarkoitus kirjata tasetilille.

Aktivoitavia ovat ne perusparannusmenot, jotka parantavat hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskykyä alkuperäistä suuremmaksi. Hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskyvyn voidaan katsoa kasvaneen, jos perusparannus johtaa

- hyödykkeen taloudellisen pitoajan ja hyödykkeen tuotantokapasiteetin kasvuun
- tuotteiden laadun merkittävään parantumiseen, tai
- tuotantoprosessin kustannusten merkittävään vähentymiseen.

Korjaus- ja huoltomenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky tai käyttö palvelutuotannossa voidaan säilyttää ennallaan, kirjataan yleensä syntymistilikauden kuluksi. Edellä mainittuja kriteerejä sovelletaan perusparannusmenojen aktivointiedellytyksiä arvioitaessa.

Investointeja suunnitellaan pitkäjänteisesti useiden vuosien suunnittelulaskennoilla. Talousarviokirjassa esitetään vuosien 2022 - 2024 investointisuunnitelmat.

## 7.1 Investointiohjelma 2022 ja investointisuunnitelma 2023–2024

| INVESTOINNIT 15.11.2021                                                                                                                                                                           | Kustannus-<br>arvio | TA 2022           | TS 2023         | TS 2024           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------|-----------------|-------------------|
| <b>Investointimenot ja svop-sijoitukset</b>                                                                                                                                                       |                     |                   |                 |                   |
| <b>Konsernihallinnon investoinnit</b>                                                                                                                                                             |                     |                   |                 |                   |
| Kiinteän omaisuuden hankinta                                                                                                                                                                      | -150 000            | -150 000          |                 |                   |
| Tietojohdamisen (tijo. mm. ARC ja digitoinnit) projektit ja muut.                                                                                                                                 | -20 000             | -20 000           | 0               | 0                 |
| Tietojohdamisen TOJ/TOS -projekti / mm. Innofactor                                                                                                                                                | -146 979            | -66 979           | 0               | 0                 |
| Työajanseuranta- ja tavoitettavuusjärjestelmä.                                                                                                                                                    | -12 000             | -12 000           | 0               | 0                 |
| Meita Oy:n osakkeiden lisähankinta osakassopimuksen mukaisesti                                                                                                                                    | -15 000             | -15 000           | 0               | 0                 |
| Itärata Oy -hankeyhtiö                                                                                                                                                                            | -80 000             | -4 557            | -3 038          | -5 064            |
| Kutilan kanava 15,5 M€- / TA2022-TS2026. (Kts. avustukset ao. 12,8 M€). TA2021§ alkup. 225.000 €                                                                                                  | -15 500 000         | -550 000          | -613 000        | -5 589 000        |
| KOY Taipalsaaren Asunnot, SVOP-rahastosijoitus                                                                                                                                                    | -200 000            | -200 000          |                 |                   |
| <b>Konsernihallinnon inv. Yhteensä (1-7)</b>                                                                                                                                                      | <b>-16 123 979</b>  | <b>-1 018 536</b> | <b>-616 038</b> | <b>-5 594 064</b> |
| Konsernihallinnon inv. Yhteensä (1-7) poistopohjaan                                                                                                                                               |                     | -648 979          | -613 000        | -5 589 000        |
| <b>Teknisten palveluiden investoinnit</b>                                                                                                                                                         |                     |                   |                 |                   |
| Pappilanniemen venesatama (2020:100 t€)v ehdollinen Elyn päätökselle                                                                                                                              | -700 000            | -150 000          |                 |                   |
| Pappilanniemen silta                                                                                                                                                                              | -530 000            | -30 000           | -500 000        |                   |
| Olemassa olevan infran perusparannuskohteet (kadut ja tiet, sis ruutanatien korjaus 100m)                                                                                                         | -340 000            | -140 000          | -100 000        |                   |
| Vesilaitoksen investoinnit (2022 verkosto saimaanharjulta ketveleeseen.)                                                                                                                          | -500 000            | -100 000          | -100 000        | -100 000          |
| Paloas./tekn. varikon perusk.                                                                                                                                                                     | -410 000            | -100 000          | -300 000        |                   |
| Saimaanharjun koulun piha-alueen kehittäminen koulun ja kuntalaisten käyttöön                                                                                                                     | -200 000            |                   | -200 000        |                   |
| Konstunrannan uuden kaava-alueen infra                                                                                                                                                            | -1 240 000          |                   |                 | -740 000          |
| Sairaalanmäen kaavan toteuttaminen                                                                                                                                                                | -240 000            |                   |                 | -240 000          |
| Saimaanharjun kuntosalirakennuksen katon korjaus                                                                                                                                                  | -80 000             |                   |                 | -80 000           |
| Kunnantalon peruskorjaus<br>- suunnittelu 40000 €                                                                                                                                                 | -1 050 000          | -40 000           |                 | -500 000          |
| Kirkonkylän koulun ulkoseinien pesu ja huoltomaalaus                                                                                                                                              | -40 000             |                   | -40 000         |                   |
| Merenlahden urheilukentän liikuntapaikkojen kehittäminen (pukeutumistilat, kuntoilulaitteet ym.)                                                                                                  | -30 000             | -30 000           |                 |                   |
| Vehkataipaleen esikoulun remontoiminen koulun käyttöön (kotitalous, pienryhmätilat)                                                                                                               | -50 000             | -50 000           |                 |                   |
| Vehkataipaleen koulun vanhan osan kattopeltien vaihto                                                                                                                                             | -50 000             |                   |                 |                   |
| Merenlahden Hietalahden laiturin) ja veneenlaskupaikan rakentaminen sekä olemassa olevan huoltorakennuksen korjaus                                                                                | -15 000             | -15 000           |                 |                   |
| Yläkoulun käytävien yleisvalaistuksen muuttaminen energiansäästölamppuiksi (50 % lamppuista poistetaan ja energian kulutus 1/5 nykytilanteesta sekä n 20 % parempi valoteho nykyiseen verrattuna) | -15 000             | -15 000           |                 |                   |
| Omenatarhan kunnostus koulun ja kuntalaisten käyttöön<br>- suunnittelu -- 40000 €<br>- huputus -- 60000 €                                                                                         | -640 000            |                   | -40 000         | -260 000          |

|                                                                                                                                                                         | Kustannus-<br>arvio | TA 2022           | TS 2023           | TS 2024           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Väinölän katon hionta ja maalaus                                                                                                                                        | -40 000             | -40 000           |                   |                   |
| Konstun montun kehittäminen, pumptrack/bmx rata, huoltotilat ja pukutilat ja varastot ym...                                                                             | -200 000            |                   | -100 000          | -100 000          |
| Satulaivan päiväkodin, vuodeosaston ja hyvinvointiaseman sekä kirjaston osittainen jäähdytysjärjestelmän rakentaminen (nykyiset rakennukset toimivat ilman jäähdytystä) | -100 000            | -100 000          |                   |                   |
| Koulujen piha-alueiden kehittäminen / korjaaminen:<br>- Vehkataipaleen koulun piha (liikuntavälineet, peliareena, pituushyppypaikka ym..)                               | -100 000            | -100 000          |                   |                   |
| - Kirkonkylän koulun piha (keinu ja liukumäki uusinta)                                                                                                                  |                     |                   |                   |                   |
| - Saimaanharjunkoulu piha (penkit, koristelineet ym..)                                                                                                                  |                     |                   |                   |                   |
| Pappilanniemen leikkipuisto ja puistoalue kehittäminen                                                                                                                  | -100 000            |                   | -100 000          |                   |
| Leikkipuistot                                                                                                                                                           |                     |                   |                   |                   |
| - röytnleikkipuiston aitaaminen                                                                                                                                         | -25 000             | -25 000           |                   |                   |
| - olemassa olevien leikkipuistojen leikkivälineiden uusimista                                                                                                           |                     |                   |                   |                   |
| Ulkoilureitistön kehittäminen Saimaanharjulta - Kirkonkylälle                                                                                                           | -20 000             | -20 000           |                   |                   |
| <b>Teknisten palveluiden inv. yhteensä</b>                                                                                                                              | <b>-6 715 000</b>   | <b>-955 000</b>   | <b>-1 480 000</b> | <b>-2 020 000</b> |
| <b>Sivistyspalveluiden investoinnit</b>                                                                                                                                 |                     |                   |                   |                   |
| Kirkonkylän koulun laitehankinnat / 2021 ; CromeBook-päätelaitteet 40 kpl                                                                                               | -14 500             |                   |                   |                   |
| Kirkonkylän koulun kalustehankinnat / 2021                                                                                                                              | -12 000             |                   |                   |                   |
| Kk koulun laitehankinnan/ 2022                                                                                                                                          |                     | -13 000           |                   |                   |
| Kk koulun liikuntasalin esitystekn ja näyttämövalaistus                                                                                                                 |                     | -19 500           |                   |                   |
| Shj koulun luokkien esitystekniikka                                                                                                                                     |                     | -12 900           |                   |                   |
| Shj koulun opetustilojen kalusto                                                                                                                                        |                     | -14 400           |                   |                   |
| Shj koulun liikuntasalin esitystekniikka                                                                                                                                |                     | -10 400           |                   |                   |
| <b>Sivistyspalveluiden inv. Yhteensä</b>                                                                                                                                | <b>-26 500</b>      | <b>-70 200</b>    | <b>0</b>          | <b>0</b>          |
| <b>Investointimenot yhteensä</b>                                                                                                                                        | <b>-22 865 479</b>  | <b>-2 043 736</b> | <b>-2 096 038</b> | <b>-7 614 064</b> |
| <b>Investointitulot</b>                                                                                                                                                 |                     |                   |                   |                   |
| Kutilan kanava - avustukset                                                                                                                                             | 11 522 500          | 331 500           | 513 833           | 4 642 500         |
| Liikuntapaikka-avustus-hakemussuunnitelma (useamman kohteen) **                                                                                                         |                     |                   |                   |                   |
| Valtionavustussuunnitelma (Pappilanniemi venesatama, ELY-hakemussuunnitelma)                                                                                            |                     | 490 000           |                   |                   |
| Pappilanniemen sillan valtion avustus                                                                                                                                   |                     |                   | 300 000           |                   |
| <b>Investointitulot yhteensä</b>                                                                                                                                        | <b>11 522 500</b>   | <b>821 500</b>    | <b>813 833</b>    | <b>4 642 500</b>  |
| <b>Investointien nettomenot</b>                                                                                                                                         | <b>-11 342 979</b>  | <b>-1 222 236</b> | <b>-1 282 205</b> | <b>-2 971 564</b> |

## 8. KONSERNIOSA

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään seuraavat yhteisöt:

Tytäryhtiöt (100 % omistus)

- KOY Taipalsaaren Asunnot
- Taipalsaaren Lämpö Oy

Kuntayhtymät:

- Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Eksote)

Lisäksi kunnalla on omistuksia myös muissa yhteisöissä, mutta niiden asema pääsääntöisesti on enintään osakkuusyhteisön (omistus 20-50 %) verran.

Myös Saimaan Kuitu Oy on osakkuusyhteisö.

### 8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet taloussuunnittelukauden vuosille 2022 - 2024

#### KOY Taipalsaaren Asunnot sekä Taipalsaaren Lämpö Oy

Talouden tasapainotustyön edellyttämä vähimmäislinjaus kunnan tytäryhteisöille on ollut jo vuoden 2018 talousarviossa edellytetty tavoite: **Yhtiöiden on selviydyttävä oman liikevaihtonsa turvin ilman kunnan taloudellista tukea.**

**Muut yksityiskohtaisemmat tavoitteet on esitetty seuraavilla sivuilla.**

Yhtiöissä noudatetaan kunnan konserniohjetta, mikä on uudistettu vuonna 2020. Kuntalain 47 §:n mukaisesti omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Talouden tasapainotustyö edellyttää varmasti myös muita emokunnan linjaamia selviytyksiä yms. mutta ne ovat normaalin omistajaohjauksen toimenpiteiden piirissä.

Konserniyhtiöiden taloudelliset tavoitteet -taulukoidessa on toisessa sarakkeessa esitetty mittarien nykyarvot tilanteessa 31.12.2020. Tavoitearvot neljännessä sarakkeessa ovat taloussuunnittelukauden lopun (tilanne 31.12.2024) tavoitteita. Minimitaloite ja maksimitaloite on esitetty erikseen. Toiminnallisissa ja vaikuttavuuden taloiteissa on esitetty tavoitearvon nykytila ja tavoitekauden tavoitetasot.

Konserniyhtiöt raportoivat konserniohjeen mukaan säännöllisesti riittävällä laajuudella. Tulostavoitteita on syytä seurata myös siten, että talousarviossa TA2022-investointiosassa tapahtuvien mahdollisten pääomasijoitusten muutokset parantavat tunnuslukuja (+3 %) ilman konserniyhtiön operatiivisia toimia. Talouden suunnittelukauden 2022 – 2024 pitkän tähtäimen investointisuunnitelmat (PTS) on sisällytetty tavoitteiden saavuttamisen realiteetteihin suunnittelukauden talousarvioon.

## KOY Taipalsaaren asunnot

### Taloudelliset tavoitteet

|                 |           |                                                                                                       | Tavoite   |
|-----------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Omavaraisuus- % | 5,31 %    | Erinomainen yli 50 %<br>Hyvä 35–50%<br>Tyydyttävä 25–35%<br>Välttävä 15–25%<br>Heikon alaraja on 15 % | Yli 15 %  |
| Velkaantumis- % | yli 200 % | 10 - 60 % on melko hyvä<br>Yli 200 % todella huolestuttava aste                                       | 10 – 60 % |

### Toiminnalliset ja vaikuttavuuden tavoitteet

|                     |                                              | Tavoite                             |
|---------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------|
| Käyttöaste          | Käyttöasteen pitäminen korkealla             | Vähintään 93 %                      |
| Vuokrasaatavat      | Vuokrasaatavien ennaltaehkäiseminen          | Vuokrasaatavat<br>2 % < liikevaihto |
| Peruskorjaukset/PTS | Kiinteistöjen korjaus ja huoneistokorjaukset | Talousarvion<br>mukaan              |

### Tulosarviot

|                         | TP 2020  | TA 2021  | TA 2022   | TS 2023  | TS 2024  |
|-------------------------|----------|----------|-----------|----------|----------|
| Liikevaihto             | 932 021  | 968 700  | 992 141   | 998 200  | 998 200  |
| Liiketoiminnan kulut    | -799 786 | -815 040 | - 908 985 | -858 985 | -858 985 |
| Liikevoitto             | 112 962  | 153 660  | 83 156    | 139 215  | 139 215  |
| Rahoitustuotot ja kulut | -58 809  | -74 500  | -71 500   | -71 500  | -71 500  |
| Tilikauden tulos        | 54 152   | 79 160   | 11 656    | 67 715   | 67 715   |

## Taipalsaaren Lämpö Oy

### Taloudelliset tavoitteet

|                                                   |                  |                                                                                                       | tavoite     |
|---------------------------------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Lainakanta/vieraan pää-<br>oman takaisinmaksuaika | Yli 10<br>vuotta | 1 – 3 vuotta: hyvä<br>3 – 5 vuotta: tyydyttävä<br>5 – 10 vuotta: välttävä<br>Yli 10 vuotta: heikko    | 5-10 vuotta |
| Omavaraisuus- %                                   | 11,57 %          | Erinomainen yli 50 %<br>Hyvä 35–50%<br>Tyydyttävä 25–35%<br>Välttävä 15–25%<br>heikon alaraja on 15 % | yli 15 %    |
| Velkaantumis- %                                   | yli 200 %        | 10 - 60 % on melko hyvä<br>Yli 200 % todella huolestuttava aste                                       | alle 60 %   |

### Toiminnalliset ja vaikuttavuuden tavoitteet

|                             |                                         |                                          |
|-----------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------|
| Käyttöaste                  | Käyttöasteen pitäminen                  | <b>Tavoite</b><br>+/- 2 % liikevaihdosta |
| Peruskorjaukset/<br>huollot | Verkoston korjaukset ja huollot         | Talousarvion<br>mukaan                   |
| Investoinnit                | Investoinnit tehtävä omalla tulorahalla | Talousarvion mukaan                      |
| Toimintavarmuus             | Käyttökatkosten määrän minimoiminen     | Ennakointi huoltojen osalta              |

### Tulosarviot

|                       | TP 2020    | TA 2021   | TA 2022   | TS 2023   | TS 2024   |
|-----------------------|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Liikevaihto           | 1 029 583  | 1 003 080 | 1 005 200 | 1 005 200 | 1 005 200 |
| Liiketoiminnan kulut  | -1 028 190 | -783 750  | -790 334  | - 790 000 | -790 000  |
| Liikevoitto           | -1 393     | 219 330   | 214 866   | 215 200   | 215 200   |
| Rahoitustuotot/-kulut | -40 798    | -48 100   | -24 100   | -26 100   | -26 100   |
| Tilikauden voitto     | -39 272    | 34 680    | 70 916    | 80 000    | 80 000    |